

48 millió lej érkezik Marosvásárhelyre

Új felszerelésekkel látják el az iskolákat

Járdafelújítás a Constantin Brâncuș Szakközépiskolában

Fotó: Nagy Tibor

Soós Zoltán, Marosvásárhely polgármestere bejelentette, hogy 48 millió lej értékben 32 marosvásárhelyi iskola kap új felszereléseket. Az összeget az országos helyreállítási terv (PNRR) pályázatán nyerte a város, az Oktatási Minisztériumban július 26-án írták alá a finanszírozási szerződést Marcel Ciolacu

miniszterelnökkel. Ez azt jelenti, hogy az iskolákat rövidesen új bútorzattal, műhelyfelszerelésekkel, informatikai szaktermekkel, biológialabor-felszerelésekkel, az iskolák rendelőit orvosi eszközökkel látják el.

Mezey Sarolta

Időbe telik, amíg ezeket a felszereléseket beszerzik. A vakációból bő egy hónap van hátra, szeptember 11-én kezdődik az iskola. Ilyenkor az oktatási intézmények, pontosabban az oktatási körülményekért felelős önkormányzatok az új tanévre készülnek, karbantartási,

(Folytatás a 2. oldalon)

Régi-új prefektus a kormányhivatalban

Nem állt sokáig üresen a Maros megyei prefektusi szék. A megyei kormányhivatal (fotó) kancelláriájának csütörtöki közlése szerint Ciprian Dobre megyei PNL-elnök az új prefektus, az alprefektusi tisztségbe a PSD-s Liviu Vasile Oprea neveztek ki.

3.

Egyre „sűrűbb” a Rengeteg

A hét végén is tartalmas programot kínálnak a Rengeteg szervezői, ezúttal a színházé lesz a főszerep immár negyedszer.

4.

A legnépesebb zsongás

Mezőbergenyében július 26-30. között zajlott a Kincásó Egyesület által szervezett VIII. székely-mezőségi népzene- és néptáncfőrejtő. Megtelt a falu fiattal, megpezdült a táborhely körüli élet, a mezőre vezető út mentén sátrak sorakoztak, s élő muzikaszó törte meg a máskor megszokott csendet.

4.

Szeressétek egymást, a népet, a hazát!

Fehéregyháza fennállásának 792. esztendejében, a fehéregyházi csata és nagy költőnk, Petőfi Sándor halálának 174. évfordulóján, ez év július utolsó vasárnapján is megtartották a hagyományos Petőfi-ünnepélyt a helyi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület és a Maros Megyei RMDSZ szervezésében.

17.

OPTICA OPTOFARM
A látás szakértője

Az Optika Optofarm folytatja akcióját

nyugdíjas ügyfelei számára:

50%-os kedvezménnyel

kaphatók a közellátó műanyag monofokális lencsék

augusztus 31-ig.

Keressen minket

Marosvásárhelyen, Szászrégenben és Szovátán!

Előjegyzésért hívja a **0265-212-304-es telefonszámot!**

Aktuális

Jani a ködben

Benedek István

Március első napján kormányülésem, nagy pompával „lépett” nyilvánosság elé Ion, a kormány mesterséges intelligenciát használó virtuális „tanácsadója”, akiről a napokban kiderült, hogy szó szerint virtuális, mivel még nem működik. De így, a nemlét ködében is képes illetlenkedni.

Janink kapcsán minap az egyik hírportál közölt újabb részleteket. A projekt internetes oldalán a támogatók között szerepel jó néhány cég és egyetem, ezek között májusig az egyik legnevesebb brit tanintézet, az Imperial College London is ott volt. Aztán a tavaszon egy civil aktivista a briteknél és a kormánytól is érdeklődni kezdett az együttműködés részleteiről. Erre a neves brit egyetem logója villámgyorsan eltűnt a honlapról. A britek gyorsan válaszoltak, hogy ők semmilyen intézményes együttműködésről nem tudnak, a hazai illetékes minisztérium pedig adott egy tipikus lufihámzó választ, hogy volt valamiféle egyezség, de a helyzet pontos tisztázásáig inkább leveszik a logót. A hazai realitásokat ismerve valahogy nem meglepő, hogy azóta sem került vissza. A háttérben az van, hogy a brit egyetem egy doktorandusza besegít magánúton a projekt hazai háttér csapatának, de ezt hivatalos intézményes támogatásként feltüntetni magyarul csalásnak hívják. Ahol a plagizált doktori dolgozat szinte elvárás a jobb kormányzati pozíciókhoz, egy ekkora ferdtetés apróságnak tűnik.

(Folytatás a 3. oldalon)

CCCCC-CCCCC
AUGUSZTUS

4., péntek
A Nap kel
6 óra 6 perckor,
lenyugszik
20 óra 50 perckor.
Az év 216. napja,
hátravan 149 nap.

IDŐJÁRÁS
Napos
Hőmérséklet:
max. 35 °C
min. 20 °C

*Isten éltesse!

Ma DOMOKOS, holnap KRISZTINA napja.

KRISZTINA: a latin Christinus férfinév női párja, jelentése: Krisztushoz tartozó, keresztény.

VALUTAÁRFOLYAM
BNR – 2023. augusztus 3.

1 EUR	4,9382
1 USD	4,5197
100 HUF	1,2628
1 g ARANY	281,3395

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai

Joker	44 34 18 36 30 + 20	NOROC PLUS: 1 0 0 6 6 1
LOTO 40	1 29 19 22 33 31	SUPER NOROC: 5 9 9 5 2 1
LOTO 49	15 21 10 47 4 38	NOROC: 3 4 3 1 9 6 6

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadjuk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0265/268-854.

Megyei hírek

Autóbuszjárat a Víkendtelepre

A somostetői mellett újabb útvonalat iktattak be Marosvásárhelyen a nyári idényre, a Víkendtelepre is helyi buszok szállítják az utasokat. Az autóbuszok a Tudor lakónegyedi Shopping City megállójáról indulnak, és a Bolgárok térén át haladnak a Víkendtelep irányába és vissza. A közszállítási vállalat buszai délelőtt 10 órától 18.15 óráig közlekednek. A Shopping City megállóból másfél óránként: 10, 11.30, 13, 14.30, 16, 17.30 órákor indulnak, a Víkendtelepről 10.45, 12.15, 13.45, 15.15, 16.45, 18.15 órákor.

Jövő héten kezdődik a pótérettségi

Az ideai pótérettségi az augusztus 7-11. között zajló szóbeli kompetenciavizsgákkal kezdődik. Ezt követően augusztus 16-án román nyelvből és irodalomból, 17-én a szaknak megfelelő kötelező tantárgyból, 18-án a választott tantárgyból, 21-én anyanyelvből írásbeliznek a pótérettségi-zók. Az ideiglenes eredményeket augusztus 25-én legkésőbb déli 12 óráig közzéteszik, az óvásokat aznap délután 6 óráig lehet benyújtani. A végső vizsgajegyeket augusztus 29-én hozzák nyilvánosságra.

15,14 millió euróra lehet pályázni

A Gyulafehérvári székely Közpointi Fejlesztési Régió – melynek Fehér, Brassó, Kovászna, Hargita és Szeben megye mellett Maros megye is tagja – közleményt adott ki arról, hogy 15,14 millió euró vissza nem térítendő összeg áll rendelkezésre az UNESCO világörökségi listán szereplő objektumok, valamint az A kategóriájú műemlék épületek rehabilitációjára, amelyek a régió turisztikai vonzerejének növelését hivatottak szolgálni. A pályázatokat szeptember elejétől lehet majd benyújtani. A pályázati útmutató a www.regiocentru.ro/patrimoniu-cultural-unesco-si-de-clasa-a/ oldalon olvasható.

Új erőmű épül Radnóton

A Romgaz állami gázkitermelő és -raktározó, valamint villamosenergia-termelő vállalat augusztus elsején rendelkezett a munkálatok megkezdéséről egy új radnóti erőmű építésénél, amelyet valójában 3 évvel ezelőtt kellett volna befejezni. A munkálatokat a Duro Felguera spanyol kivitelező vette át. A Romgaz április folyamán 83 millió eurós szerződést kötött a spanyol céggel és a Romelectro vállalattal. A 430 MW teljesítményű hőerőművet a kivitelezőnek 16 hónap alatt kell befejeznie. A projekt menedzsmentjére és a végső munkálatok felügyeletére, valamint az erőmű beindítására a Romgaz három ajánlatot kapott, a szerződés értéke 18,6 millió lej.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Új felszerelésekkel látják el az iskolákat

(Folytatás az 1. oldalról)

javítási munkálatokat végeznek. Arra voltunk kíváncsiak, hogy a marosvásárhelyi önkormányzat hol, melyik iskolában végez munkálatokat, hogy zavartalan legyen a tanévkezdés, hogy ne az utolsó percben építkezzenek, tatarozzanak, meszeljenek, takarítsanak. Az iskolákban folyó munkálatokról Borsos Csaba, a polgármesteri hivatal sajtószóvivője tájékoztatót, mert az iskoláért felelős igazgatóság igazgatója és osztályvezetője nem adott információt, mondván, hogy ez nem az ő hatáskörük, s annyifele dolgoznak, hogy ezek összegzése is sok.

Munkálatok a Brâncuși-ban és a Șincaiban

A sajtószóvivő beszámolt arról, hogy haladnak a felújítással a Constantin Brâncuși Szakközépiskolában, a város egyik elismert műszaki liceumában. Ennek korszerűsítése két évvel ezelőtt kezdődött a tetőszerkezet felújításával. Most a sportpályán és az atlétikai pályán zajlanak a munkálatok, valamint az iskola udvarának járdáit újítják fel. Emellett a liceum és az Európa Általános Iskola közös udvarát is modernizálják. A felújításokat a helyi költségvetésből finanszírozták.

A Gheorghe Șincai Szakképző Liceumban is dolgoznak. A kivitelező idén februárban kapta meg a megbízást a munkálatok elkezdésére. Az 1970-es években épült iskolán külső és belső felújításokat végeznek, kicserélik a vízvezetékkeket, a fűtésrendszert és a villanyvezetékkeket. Az osztálytermekben pedig kicserélik a padlót, újravakolják és lefestik a falakat. A felújítási munkálatokat a helyi költségvetésből és uniós alapokból finanszírozták.

Nyolc tanteremmel bővül a Schiller iskola, jelenleg az alap megerősítésén dolgoznak

A Friedrich Schiller Általános Iskola padlását, folyosóit, bejáratait és tantermeit teljesen felújítják. A padlásjavítás és manzárdosítás révén az iskola nyolc új tanteremmel és laboratóriumokkal bővül. Jelenleg az épület súlyosan sérült alapjának megerősítésén dolgoznak, hogy a pluszsúlyt elbíri. A beruházást helyi költségvetésből és uniós alapokból finanszírozták.

Az iskola 1969-ben a Maros-parton, homokos talajon épült, ezért az alapja az elmúlt években károsult. Az utóbbi 25 évben ez az első nagyobb korszerűsítés, amelyen az is-

kola átesik. Korábban csak karbantartási munkálatokra és néhány tanterem kisebb felújítására került sor.

A Ion Vlasiu Technológiai Liceumban idén kicserélték a sportpálya kopott rekortánszőnyegét. Továbbá modernizálták az étkezdét és az épület lépcsőházát, illetve a régi ablakokat újakra cserélték ki a bentlakásban, a folyosókon és az étkezdében. A felújítást helyi költségvetésből finanszírozták.

Kilencmillió lej az Avram Iancu Iskolaközpont felújítására

A polgármester az Avram Iancu Technológiai Liceum rehabilitációjára a közelmúltban 9 millió lejes (8.899.057 lej) finanszírozási szerződést írt alá. Ez a felújítási költségek 60,55 százalékát jelenti, az összeget a Környezetvédelmi Ügynökség biztosítja. Itt még nem kezdődtek el a munkálatok, egyelőre csak a finanszírozási szerződést írták alá.

A Művészeti Szakliceumban felújították a fülépcsőházat és az osztálytermet. Ezeket a felújításokat a helyi költségvetésből finanszírozták.

További munkálatok

A Tudor Vladimirescu Általános Iskola udvarának korszerűsítését befejezték, teljesen leaszfaltozták az udvart, a focipálya pedig gumiszőnyegot kapott. Emellett az osztálytermeteket 14 új interaktív okostáblával szerelték fel. Az iskola már rendelkezett nyolc ilyen táblával, amelyeket 2021-ben és 2022-ben vásároltak.

A Bernády György Általános Iskola sportpályáján új gumiszőnyegot helyeznek el, ezt a helyi költségvetésből állják. A Liviu Rebreanu Általános Iskolában jelenleg a folyosók kifestésén dolgoznak. A Traian Vuia Szakközépiskola udvarán aszfaltoztak és rendbe hozták a járdákat. A Stefánia Óvoda udvarát helyi költségvetésből térkövezték.

A sajtószóvivő arról is tájékoztatót, hogy minden tanintézmény számára festéket és egyéb kellékeket biztosítottak, hogy saját alkalmazottaik el tudják végezni a tisztasági festést.

Nem a tanintézmények felújításához tartozik, de az oktatási hálózat bővítéséhez igen, hogy a Belvedere negyedben új bölcsőde és óvoda épül, ennek alapozása most kezdődik. Az építkezést uniós alapokból finanszírozták.

Munkálatok a Bernády György Általános Iskola sportpályáján

Fotó: Nagy Tibor

Bözödújfalui találkozó

Augusztus 5-én, szombaton 11 órától az elárasztott falu emlékhelyén, a siratófalnál tartják a Bözödújfaluból kitelepített családok találkozóját. Az esemény 11 órákor római katolikus szentmisével kezdik, amelyet Laczkó Vilmos plébános celebrál. 11.45 órától id. Szombatfalvi József nyugalmazott unitárius lelkész, Bözödújfalú szülőtte tart istentiszteletet. 12.15 órákor Csibi Attila Zoltán, Erdőszentgyörgy polgármestere köszönti az egybegyűlt emlékezőket.

NÉPÚJSÁG
ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Piroška, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasag.ro.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasag.ro E-mail: nepujasag@e-nepujasag.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780 és tel/fax: 0265-266-270. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben: 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15 óra, péntek: 9–14 óra, szombat, vasárnap: zárva.

642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Régi-új prefektus a kormányhivatalban

Nem állt sokáig üresen a Maros megyei prefektusi szék. A megyei kormányhivatal (fotó) kancelláriájának csütörtöki közlése szerint Ciprian Dobre megyei PNL-elnök az új prefektus, az alprefektusi tisztségbe a PSD-s Liviu Vasile Opreát nevezték ki. A két tisztségviselő beiktatási ceremóniáját augusztus 4-én reggel tartják.

Ciprian Dobre korábban már volt prefektus, 2005–2008 között töltötte be ezt a funkciót, majd szintén a liberálisok színeiben parlamenti képviselő és megyei tanácselnök is volt a következő törvényhozási ciklusok folyamán.

Liviu Vasile Oprea korábban szintén töltötte már be mind a prefektusi, mind az alprefektusi tisztséget 2014 folyamán. Oprea korábban a megyei állategészségügyi igazgatóságot is vezette két ízben; a szászrégeni állatorvost, bár jelenleg nincs vezető szerepe a megyei pártszervezetben, a PSD javasolta az alprefektusi tisztségre.

Fotó: Nagy Tibor

Rendkívüli parlamenti ülészak a különnyugdíjak törvényének módosítására

Rendkívüli ülészakra hívják össze jövő héten a parlamentet, hogy az alkotmánybíróság észrevételeinek megfelelően módosítsa a nem járulékalapú különnyugdíjak törvényét – jelentette be csütörtökön Marcel Ciolacu miniszterelnök, a nagyobbik kormánypárt, a PSD elnöke.

A politikai Facebook-bejegyzésében rámutatott: a törvénynek mielőbb hatályba kell lépnie ahhoz, hogy Románia hozzáferhesse az országos helyreállítási terv (PNRR) keretében elkülönített uniós alapokhoz. „Nem engedhetjük meg magunknak, hogy a különnyugdíjak miatt elveszítsük az európai forrásokat!” – idézte a miniszterelnök bejegyzését az Agerpres hírügynökség.

Ciolacu hozzátette: felkérte az igazságügyi minisztert, hogy jövő hétig dolgozza ki törvénymódosító javaslatát az alkotmánybíróság által megfogalmazott kifogások figyelembevételével.

Nem sokkal később a kisebbik koalíciós párt, a Nemzeti Liberális Párt (PNL) által jelölt Alina Gorghiu igazságügyi miniszter ugyancsak a Facebookon azt válaszolta a kormányfő nyilvános bejelentésére, hogy a törvénymódosítás a parlament

hatásköre, az igazságügyi tárca legfeljebb „segíthet” néhány módosító javaslat megfogalmazásában, miután egyeztetett a legfelsőbb bírói tanáccsal (CSM), a legfőbb ügyészséggel és a legfelsőbb bírósággal.

A PNL és PSD között a különnyugdíjak, a megnövekedett költségvetési hiány, valamint a kilátásba helyezett költségfelfaragások és adóemelések kapcsán nyilvános szóváltás alakult ki.

Robert Sighiartău PNL-alelnök szerint a szociáldemokrata kormányfőnek „hátrébb kellene lépnie”, miután a különnyugdíjakról szóló, a PSD által előterjesztett törvény elbukta az alkotmányossági kontrollt, és így kétségessé vált, hogy Románia lehívhatja-e a PNRR második, 3 milliárd eurós részletét.

Marcel Ciolacu és Sorin Grindeanu, a PSD két vezető politikusa válaszképpen azt üzent a liberálisoknak, hogy a PSD-kormány 2019-es leváltása után hatalomra került „szerencsétlen” (Ludovic Orban és Florin Cîțu vezette) liberális kormányok tehetnek arról, hogy Románia eladósodott, és az egyedüli tagország, amely ellen túlzottdeficit-eljárást folytat az Európai Bizottság. (MTI)

A lábában hagyták a fékkart

Három hétig szenvedett egy román férfi, akinek egy kerékpárbaesetben a combjába fúródott a letört fékkart, a kórházban azonban ezt nem vették észre, és az idegen tárgyat benne hagyva varrták össze a sebeit – közölte az Observatorul Prahovean című lap.

A külföldön vendégmunkásként dolgozó, falujába hazalátogató fiatalember július 7-én esett le a kerékpárjáról. Kezén és lábán sérült meg, és mivel erősen vérzett, felesége mentőt hívott, amely a Prahova megyei Urlați városi kórházába szállította. Elmondása szerint az ügyeletes orvos beoltotta tetanusz (meregöröcs) ellen, összevarrta a sebet és bekötözte.

Mikor másnap dagadt lábbal, vérző sebbel visszament a kórházba, egy másik orvoshoz került, aki kicserélte a kötést, és hideg borogatást javasolt. A férfi kétnaponta járt kötözésre a kórházba, ahol július 18-án eltávolították a varratszalakat, további kezelésként pedig antibiotikumot és gyulladásgátló tablettát írtak fel neki.

Július 20-án visszautazott Hollandiába, ahol egy húsfeldolgozó vállalatnál van munkaszereződése, de már olyan fájdalmak voltak, hogy nem tudott lábra állni, ezért betegszabadságot kért. További egy hét elteltével, július 28-án ment el a szálláshelyéhez legközelebb lévő kisvárosi klinikájára, ahol egy nyolc centiméter hosszúságú fémdarabot – egy fékkart – húztak ki a sebből.

Az esetét a Prahova megyei lapnak elmesélő, a történetet fotókkal is dokumentáló férfi megjegyezte: szerencsére van betegbiztosítása, mert a hollandiai műtét, illetve a rá váró esetleges további beavatkozások „egy vagyomban kerültek volna”.

Az Observatorul Prahoveanban kedden közölt írás nyomán szerdán az Urlați városi kórház belső vizsgálatot indított, a megyei közegészségügyi hivatal pedig 32 ezer lejnyi bírságot szabott ki az egészségügyi intézményre, amiért a betegfelvétel alkalmával hiányosan töltötték ki a betegtájékoztató és betegügyi űrlapokat. (MTI)

Négyszázezer résztvevőt várnak az Untold fesztiválra Kolozsváron

Az eddigi legtöbb résztvevőt, négyszázezer embert vártak a csütörtökön megkezdődött négynapos Untold elektronikus zenei fesztiválra Kolozsváron. Ez a térség legnagyobb ilyen jellegű rendezvénye.

A város központi parkjában, a Sétatéren, az itt található arénában és sportcsarnokban zajló fesztiválra a szervezők bejelentése szerint százezer emberre számítanak naponta. Mint közölték, ez lesz az Untold eddigi legnagyobb kiadása, mintegy négyszázezer részvevővel, mely nagyjából megegyezik Kolozsvár és a várossal összenőtt települések lakosainak számával.

A nyolcadik kiadásához érkező fesztivál 250 nemzetközi és romániai fellépőt vonultat fel, köztük híres lemezlovasokat, mint David Guetta vagy Armin Van Buuren, akiknél hagyományok számít, hogy hajnalban órákig keverik a zenét az átszellemült rajongóknak az arénabeli nagyszínpadon.

A nyugat-európai, ázsiai, észak-amerikai és romániai résztvevők ezreire a román rendvédelmi szervek több ezer alkalmazottja és 800 biztonsági őr vigyáz. A rendőrök, csendőrök mellett a drogellenes központ munkatársai is jelen vannak, rendőrök segítik a munkájukat.

A fesztivál 235 ezer négyzetméteres területén két mobilkórház és három elsősegélynyújtó pont lesz, és félszáz étkeztetési helyet is beüzemelnek.

A könnyűzenei seregszemlére érkező több ezer külföldi miatt a napokban a Tarom román légitársaság több különjáratot is indított Bukarestből. A fesztivál idején a városban éjszakai buszjáratok is lesznek.

Az Untold idei kiadása a szervezők közlése szerint 80 millió euró bevételt hoz Kolozsvárnak, de az anyagi haszon nem javít a fesztivál megítélésén. A lakosság számottevő része – főleg a környékbeli negyedek lakói – elsősorban a zajszennyezés miatt ellenzi, hogy a fizetős rendezvényt a városban tartsák. Azt is kifogásolják, hogy a fesztivál és az előkészületek idejére elkerítik a Sétatert, átszervezik a közszállítást, autóforgalmat.

Emil Boc polgármester a számtalan kritika ellenére kitart a rendezvény mellett, melyen rendszerint részt is vesz. Hozzáállását az anyagi haszon mellett a fiatalok támogatásával indokolja.

Az Untold révén a város lakosságának egy része is jelentős bevételhez jut, a négy napra akár több ezer euróért adnak bérbe egy-egy kolozsvári lakást a fesztiválra érkező külföldieknek. (MTI)

Ország – világ

Első- és másodfokú hőségriadó

Kánikulára és kellemetlen hőérzetre vonatkozó első- és másodfokú figyelmeztetést adott ki az Országos Meteorológiai Intézet (ANM) csütörtökön, ami 4-ére is érvényes. Pénteken a kánikula kiterjed minden síkságra és fennsíkra, nappal 33-37 fokig emelkedik a hőmérséklet, és éjszaka sem lesz hűvösebb 17-20 foknál. Pénteken narancssárga jelzésű hőségriadó lesz érvényben a Körös-vidéken, a Bánságban (37-39 fokos maximumokkal), illetve Olténiában és Munténiában, ahol 41 fok is lehet a legforróbb órákban. Az éjszakai hőmérséklet 19 és 25 fok között alakul. Az ANM szerint a kánikula szombaton is kitart a síkvidéken és az ország déli régióiban. (Agerpres)

További 75 repülőgéppel bővíti flottáját a Wizz Air

A Wizz Air további 75 darab A321neo családba tartozó repülőgép megrendelésére kötött szerződést – tudatta a légitársaság az MTI-vel csütörtökön. A Wizz Air kizárólag Airbus típusú repülőgépeket üzemeltet: flottáját jelenleg 185 A320-as családba tartozó gép alkotja. A legfrissebb rendeléssel együtt a legnagyobb keskeny törzsű Airbus-típusból 434 kerül a jövőben a légitársaság birtokába, míg az A320 repülőgépcsalád modelljeit is beleszámítva ez a szám már 484 új gépet jelent a flottának. Várad József, a Wizz Air vezérigazgatója a közlemény szerint elmondta: a bejelentéssel a Wizz Air tovább erősíti pozícióját, mint az A321neo típus legnagyobb repülőgép-üzemeltetője Európában és a Közel-Keleten. A cég flottájának több mint fele már a legmodernebb neo technológiával rendelkezik. (MTI)

Jelentősen nőtt a vendégéjszakák száma

Romániában 16,6 százalékkal 11,079 millióra nőtt a vendégéjszakák száma a kereskedelmi szálláshelyeken az első hat hónapban a tavalyi év azonos időszakához mérten, a kiadó szobákat és lakásokat is beleértve – közölte csütörtökön a statisztikai intézet (INS). A román turisták által eltöltött vendégéjszakák száma 12,4 százalékkal 9,028 millióra, a külföldi turistáké 39,7 százalékkal 2,051 millióra emelkedett. A kereskedelmi szálláshelyekre érkezett vendégek száma tavaly 21,8 százalékkal, 11,299 millióra nőtt éves összevetésben, a koronavírus-járvány utóhatásai miatt még alacsony 2021-es bázishoz mérten. Ugyanakkor a 2019-es adatokkal összevetve a vendégéjszakák száma még mindig 18,5 százalékkal elmaradt a világjárvány előtti időszakától, míg a vendégek száma is csaknem 15 százalékkal volt kevesebb. (MTI)

Jani a ködben

(Folytatás az 1. oldalról)

És valóban az is, ahhoz képest, hogy a nyilvános, hivatalos bemutatáskor ezzel a virtuális tanácsadóval úgy átvették a közvéleményt, hogy az edzett büvéseket is először csettintésre készíthet. A közismert videómegosztó portálra március 10-én töltődött fel egy több mint egyórás beszélgetés a projekten dolgozó szakikkal. Ebből teljesen világosan kiderül, hogy a kormányülésen tartott bemutató egy színjáték volt, „Jani” helyett egy színész előre felvett válaszai hangzottak el, nyilván a kormány tábornoka is előre bemagolta a maga kérdéseit. Az illető videóban az érintett szakik tíz nappal később arról beszélgettek, hogy a projekt valóban létezik, dolgoztak rajta, de az ott elhangzottak szerint még minimum hónapokba telik, amíg lesz belőle valami. Tehát jó esetben mostanság kéne valamikor működőképes legyen ez az alkalmazás, amely a közösségi médiás posztok alapján a közvélemény hangulatát felmérné, de egyelőre nincs hír róla, hogy Jani tényleg munkába állt volna.

Szóval a jelek szerint Jani lényegi mondanivalója az, hogy mesterséges intelligencián alapuló alkalmazásokat fejlesztő cég és kutatók dolgoznak egy projekten, és ehhez szereztek valamennyi nem virtuális pénzt is az adófizetők zsebéből, a kormány jóvoltából. Hogy lesz-e ebből valaha valami hasznos, és az mennyibe kerül, annak a Teremtő a megmondhatója. A kormány nem riadt vissza egy olyan átvételről, amilyen egy civilizált országban elkerülhetetlenül a bukásába került volna, és ehhez az egészhez asszisztált az egyetemi szféra jelentős része is, támogatóként hitelesítve a csalást. Am botránynak se híre, se hamva egyelőre, mert egy ilyen történetben nincs annyi politikai tőke, hogy a hatalmi játszmákban érdekeltnek megérné ügyet kavarni belőle. Ezért ilyen ez az ország, amilyenek ismerjük.

Egyre „sűrűbb” a Rengeteg

Magyar filmek és neves személyiségek Szovátán

Az elmúlt héten másodszor került sor a Rengeteg Filmfesztiválra Szovátán. A történetnek nincs vége, augusztus 4-én (ma) megkezdődik a színházi fesztivál.

Gligor Róbert László

Műszaki okok miatt még folyik a fürdőtelepi Sándor János villa felújítása, ennek ellenére idén mégis itt, a rég óhajtott helyszínen rendezték meg a Rengeteg fesztiválok egyikét. Négy napon át vetítettek magyar filmeket a villa kertjében, és beszélgettek neves személyiségekkel.

Oscar-díjas rendező

Múlt csütörtökön két egymáshoz kapcsolódó filmet láthattak az érdeklődők. A nyitónap témája a romániai forradalom volt, így a *Szigorúan ellenőrzött életek* című film Tökés Lászlóról készült részét vetítették, valamint Szőczy Árpád *Drakula árnyéka – a romániai forradalom kitörésének valódi története* című dokumentumfilmjét. A vetítések után Balog Gellért főszerző vezetésével folyt pódiumbeszélgetés, ahol Szőczy Árpád és Tökés László voltak a díszvendégek. Pénteken *A feltalálót* vetítették, a dr. Béres József életét és a rendszerrel való küzdelmét bemutató játékfilm után a Béres Csepp megalkotójának fia, ifj. dr. Béres József volt a beszélgetőpartner, így az érdeklődők megismerhették, miként nyert szabadalmat a világon ismert készítmény gyártására annak megalkotója, illetve mit ad a világnak ma a Béres Gyógyszergyár.

Szombaton ismét két film került vászonra (azaz digitális kivételre): elsőként az erdélyi arisztokrata Szilvássy Carola életét bemutató *A maga természete szerint és szabadon* című dokumentumfilmet vetítették, a pódiumbeszélgetés díszvendége a film rendezője, Sze-

Az Oscar-díjas Deák Kristóf rendezőt (j.) köszönthette a fesztiválon Sándor Béla

Fotó: Gligor Róbert László

beni Zsuzsa színháztörténész volt. Este a 2017-ben Mindenki című rövidfilmjével Oscar-díjat nyert Deák Kristóf első nagyjátékfilmjét, *Az unokát* lehetett végigigzgulni, az est díszvendége maga a kitüntetett rendező volt. A zárónapon is két film pörgött le, a háromszoros olimpiai bajnok Szilágyi Áronról készült *Egy mindenkiért* című dokumentumfilm, aminek megvolt a maga aktualitása, ugyanis a napokban a magyar kardvívó csapat világbajnoki címet nyert. A pódiumbeszélgetés díszvendége Muhi András Pires rendező volt, míg este izgalmas zárófilm, a *Magasságok és mélységek* kötötte le az érdeklődő közönséget. Az Eröss Zsolt hegymászó himalájai eltűnését követő órák-napok hangulatát bemutató alkotás után Pál Emőke

színésznővel, valamint Mécs László és Kollár Lajos hegymászókkal, a Magyarok a világ nyolcezeresein expedíciósorozat alapítóival való beszélgetést lehetett végigkövetni. Ennek van egy negatív aktualitása, Suhajda Szilárd hegymászó nemrégiben történt tragikus esete, de pozitívuma is, Varga Csaba sikeres teljesítménye a Himalájában.

Értéket alkotni

Sándor Béla, a Rengeteg Fesztivált szervező Sándor Művészeti és Oktatási Egyesület vezetője szerint kitűnően sikerült az idei évad is, és évről évre egyre sikerebb. Az elmúlt héten csodálatos személyiségekkel beszélgethettek, Balog Gellért szervező előtt minden kalapot meg kell emelni, mert kevés olyan

rendezvény van Szovátán, ahol ilyen nevek jelennek meg. Nem volt sok látogató, ez több tényezőnek is betudható, esténként viszont kétfelcsúszó érdeklődő is eljött, így az eseménysorozatot feltétlenül folytatják jövőben is. Kis fesztiválról van szó, de rengeteg előkészületet igényelt, amíg a filmeket és a díszvendégeket sikerült idehozni. A fesztivált Szovata önkormányzata, a Bethlen Gábor Alap és a Nemzeti Filmintézet támogatta.

A Rengeteg fesztivál szeptemberben népzene kiadással is jelentkezik, és amint megtudtuk, jövőben a jazz-blues zene is felkerülne a palettára, majd két-három éven belül komolyzenei fesztivállal bővítenék a kínálatot.

Balog Gellért úgy nyilatkozott: az idei programokra olyan alkotásokat válogattak ki, amelyek iránt az erdélyi közönség érdeklődik, vagy amelyeknek erdélyi vonatkozásai vannak, a fesztiválokkal pedig értéket próbálnak teremteni a Sóvidéken.

Kezdődik a színházfesztivál

A hét végén is tartalmas programot kínálnak a Rengeteg szervezői, ezúttal a színházé lesz a főszerep immár negyedszer: pénteken délelőtt a művelődési házban *A sötétben látó tündér* című darab látható, amelyre minden gyereket és fiatalt szívesen látnak, este ugyanitt a *János vitéz* láthatja a közönség. Szombaton este a Petőfi parkban Cseke Brigitta és Szondi Tamás zenés estjére várják a közönséget, a villakertben a 2019-ben már bemutatott *Jónás könyve* című szennációs előadást láthatják az érdeklődők. Minden színházi előadást az esztergomi Babits Színház jegyez Kaj Ádám rendezésében.

A jövő héten gyerekeknek és fiataloknak külön-külön szekcióban, de egy időben tartanak színházi diák- és szakmai tábor, azonban amíg a záró bemutató előadásokra sor kerülne, a fürdővárosi közönséget sem hagyják program nélkül: esténként érdekes magyar filmekkel kertmoziba várnak mindenkit, ugyancsak a Sándor János villába. A részletes program a Facebook közösségi oldalon követhető.

VIII. székely-mezőségi népzene- és néptánc-tábor

A legnépesebb zsongás

Mezőbergenyében július 26-30. között zajlott a Kinczásó Egyesület által szervezett VIII. székely-mezőségi népzene- és néptánc-tábor. Megtelt a falu fiatalokkal, megpezdült a táborhely körüli élet, a mezőre vezető út mentén sátrak sorakoztak, s élő muzikászok törte meg a máskor megszokott csendet. Létszámát tekintve ez volt a legnépesebb tábor, hiszen mindennap több mint 200-an vettek részt a néptánc- és népdaloktatáson, s ezzel kicsinek bizonyult a tábori tevékenységekre felállított óriási sátor is.

Mezey Sarolta

„Örvendünk, hogy sokfelé eljut a hírünk”

Az idei táborban tizenegy tánc-csoport vett részt: a paptamási Gilice néptánc-csoport, a mezőbodoni Fénysugár, a miskolci Szötyke – a Szinavölgyi Öreg Tyúkok és Kakasok Egyesülete, a zalaegerszegi tánc-csoport, a gyergyócsomafalvi Katorzsa együttes, a szilágycsehi Berekenye néptáncgyűttes, a székelykői néptánc-csoport, a marosvásárhelyi Zsúrlók, a bergenyeyi Barátok néptánc-csoport, a Vajdaságból a Tűzrevaló, a mezőbándi Csipkebogyó, és természetesen a helyi Kinczásó néptáncgyűttes és az Apró-Kinczásók. Ezenkívül Kisgyőrből, Mezőbergenye testvértelepüléséről is érkezett egy csoport Kékedi László polgármester vezetésével, aki a Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti Tagozatának elnöki tisztségét tölti be.

– Az eddigiekhez képest az idei volt a legnépesebb tábor, és úgy gondoljuk, hogy ennél több résztvevőt nem is fogunk meghívni, mert 200-nál több személyt nehéz oktatni, hiszen a nagy tánc-tér teljesen megtelik az oktatás ideje alatt. Örülünk annak, hogy sok az érdeklődő, Magyarországról, a Vajdaságból is érkeztek, sőt volt egy portugál nemzetiségű, Hollandiában élő férfi is a résztvevők között, aki nemcsak magyarul tanult meg, hanem „magyarul táncolt” és énekelt a táborban. Nagyon tetszett neki. Örvendünk, hogy sokfelé eljut a hírünk, és érdeklődnek irántunk – mondta Gálfi Gizella, a szervező Kinczásó Egyesület képviselője.

Színfolt a közösség életében

A székely-mezőségi táborban a résztvevők Kásler Magdától és Farkas Sándor Csabától délelőtt és délután néptáncot és népdalokat tanultak. A gyermekjátékokat Gagyi Orsolya vezette, zenélt Bartis Zoltán (Kicsi) és zenekara.

Az oktatások és a tánc-ház közötti esti szünetben előadások voltak, Köllő Melinda helyi gyógyszerész a gyógyfüves borokról tartott előadást, Both József a mezőségi táncok világát mutatta be. Takács Attila jóvoltából az Enyed környéki borokkal is megismerkedhettek az érdeklődők.

Szombaton a nyáradszeredai Bekecs Néptáncszínház *Párosan szép...* című fergeteges előadását nézhette meg a telt házas kö-

zönség. Előadás előtt Kékedi László, a Magyar Művészeti Akadémia Népművészeti Tagozatának elnöke köszöntötte az egybegyűlteket, értékelve a székely-mezőségi népi kultúra értékeinek megőrzésére tett fáradhatatlan munkát. Ugyancsak a Bekecs előadása előtt Kovács Mihály Levente, a Maros Megyei Tanács alelnöke a fiataloknak szánt rendezvények fontosságáról beszélt, amelyek színfoltot visznek a közösség életébe.

Az előadásokat követően minden este hajnalig tartó tánc-házban mulathattak a fiatalok.

A tábor a Mezőpaniti Polgármesteri Hivatal, a Magyar Művészeti Akadémia, Mezőbergenye református egyházközsége és több cég támogatta. A rengeteg önkéntes munkát az egyesület tagjai, lelkes helybéli asszonyok és férfiak végezték, akik reggeltől estig a konyhán sürgöttek-forogtak, és akik a tábori kellékeket, beszerzést biztosították.

Színés Világ

XX. évf. 31. (870.) szám, 2023. augusztus 4., péntek

Szlovénia (6.)

A Postojnai-barlang és Predjama vára

Id. Veress László

A Bohinji-tó megtekintése utáni napon Szlovénia másik világhírű vidéke, a Karszt-hegység felfedezése, pontosabban ennek egyik látványossága, a Postojnai-barlang (Postojnska jama) meglátogatása következett. Európa valamennyi barlangja közül ide érkezik a legtöbb látogató.

A szálláshelyünkől mintegy 130 kilométer távolságra fekvő barlanghoz nagyon forgalmas országút vezet. A megszokottnál korábban ébredünk és indulunk el, két óra elteltével érkezünk a világ összes mészkőhegységei belsejében kialakult látványos jelenségek névadójához, a Karszt-hegységhez.

A nemzetközi karszt elnevezés a német Karst szóból terjedt el, amely a szlovéniai Kras német változata, olaszul ez a név Carso, az eredeti latin Carusardius volt. A szlovén nyelvben 1177-től mutatható ki a Grast alak, a horvát Kras alak 1230-tól ismert. A mai Szlovénia területén, a Karszt-hegységben figyeltek fel először azokra a jelenségekre, amelyek létrejöttének feltétele a karsztosodó (oldódó) kőzet víz jelenlétében. Így a karsztjelenségek – mint például a kőzetoldódás, cseppkövek képződése, dolinák, barlangok kialakulása – első tanulmányozási helye Szlovénia (részben Horvátország is) volt. A Karszt-hegység a Dinári Alpokban (Dinaridák), Szlovénia délnyugati részében terül el, az óriási mészkőtömeg számos barlangrendszer rejt magában. Legismertebbek ezek közül a Postojnai- és a Skocjani-barlangok. A két barlang megtekintésére két napot szántunk, előbb a Postojnai-barlanggal ismerkedtünk meg.

Az autópályán Ljubljana irányába, majd a főváros után délnyugati irányba utazunk. A mészkőhegységhez közeledve a föld felszínén nem sejtendő a föld alatti csodálatos világ, olíva- és szőlőtvetvények, barack-, szilva-, almafák váltják egymást az autópálya mentén végig.

A Postojnai-barlang közelében

Postojnai cseppkövek

kialakított óriási parkolótól gyalogosan megyünk a barlang előtti nagy épülethez, kombinált belépőjegyet veszünk, ugyanis a barlang közelében még van egy híres látványos, nevezetesen a Predjama nevű várkastély, és a kombinált jegy ára lényegesen olcsóbb, mint a két híres hely belépőjegye külön-külön. A barlanglátogatás nagy csoportokban történik, indulás minden egész órában, maradt időnk a nagypületben kialakított múzeum megtekintésére is. A múzeumban tíz-tizenöt perc alatt áttekinthető a barlang százéves története. Megtudjuk, hogy a barlangban az átlagos hőmérséklet 8-10 fok, jól fel kell öltözni, esőkabátot is érdemes viselni, ez egyúttal a hidegtől is véd.

11 óra előtt néhány perccel lemegyünk a barlang bejárata előtt kialakított állomásra, ahonnan a barlang látogatására indulókat nagy csoportokban kisvonat viszi be 8 perc alatt. Belépéskor figyelmeztettek, hogy a barlang területén tilos a fényképezés, de amint később tapasztaltuk, ezzel senki sem törődik, mindenki fényképezi a csodálatos képződményeket. A várakozó vonatba röviddel indulása előtt kell beszállni. Az 1,9 km-es bejárati útján a vonat kezdetben jól kivilágított alagúton halad, majd egyre távoluló és szebb, cseppkövekkel tele termék következik (hosszúságuk összességükben több mint 24 km), mintha álomszerű filmet látnánk.

Az Avka folyó által kivájt barlangrendszer a 17. századtól ismert, de a helyiek már a 13. században ismerték, 800 éves írás is látható a barlang falán. 1818-ban I. Ferenc császár tett látogatást itt, egy évvel később megnyitották, bárki fátylakkal szabadon bemehetett, ha az akkori mostoha körülmények között volt hozzá elég bátorsága. 1857-ben I. Ferenc József császár és Erzsébet királynő is meglátogatta, hordszéken vitték be őket a barlangba, de a vállalkozó szellemű Sissi bejárta a barlang nagy részét gyalogosan is. Ezután a barlangot egyre jobban kiépítették, és meredeken megnövekedett a látogatók száma is.

A vasúti pálya alapjait 1872-ben

fektették le (1534 m), amelyeken emberi erővel hajtott vagonok voltak, mert a barlang útjai egy vízszintes síkban vannak. Egy-egy kocsi a barlangi túravezető akár egyedül is képes volt tolni a bejárható szakaszon. A látogatók száma annyira megnőtt, hogy szükség volt benzinmotoros mozdonyra. Közben 1883-tól (!) kiépült a villanyvilágítás is (hamarabb, mint sok nagyvárosban).

Benzinmotoros mozdony az első világháború miatt csak 1924-ben tette meg első útját, naponta négyszer, évente 16000 látogatóval. További korszerűsítések következtek, de a második világháború idején ezek megtorpantak.

1957-ben a benzinmotoros mozdonyokat kivonták a forgalomból, elektromos meghajtásúakat vezettek be, egy vágányon. 1964-től a vonat két vágányon közlekednek és körbefutó pálya is épült, összesen 3,8 km távolságon. Ma már 20000-nél több utast szállítanak naponta.

A barlang mélyében levő második állomáson leszállunk, és jól kiépített gyalogúton folytatjuk utunkat, állandóan ide-oda fordítjuk fejünket a csodálatos formák megtekintésére.

A természet elképesztő formákat tud létrehozni, leggyakrabban hegyes, lapos jégcsap alakú függő cseppköveket (sztalagtit) látunk. A földből „kinövő” oszlop, vagyis az álló cseppkő neve a sztalagmit, az összező cseppkövek neve sztalagmit. A barlangban a cseppkövek milliója mind másféle, kicsi, nagy, óriási, és különböző színű.

A cseppkövek színe a felszínről lejutó vízben feloldott anyagoktól függően (például vas-oxid, mangán-oxid, kalciumsók, rézsók) különböző – hófehér, vöröses, barna, szürkés, kék színűek. Száz év alatt 1 centiméter (!) nőnek a cseppkövek. A turisták egyik kedvence a Felhőkarcoló névre keresztelt, 16 méter magas sztalagmit, korát 150000 évre becsülik. Néhány függő cseppkővön a lassan lecsapogó víz vékony mészkőréteget rak le, ami fényes fehér színt kölcsönöz a cseppkőnek, ilyen a látogatók másik kedvence, a barlang szimbóluma, az 5 m magas Briliáns és a mellette álló, gazdagon díszített oszlop. A két említett képződmény előtt állandóan nagyobb tömeg gyűlik össze, villognak a fényképezőgépek és az okostelefonok, habár a barlangban nehéz olyan fotókat készíteni, amelyek kellően érzékeltetik az élményt, magam is tapasztaltam. Pedig a lélegzetelállító barlangi képződmények „maga a paradicsom” – mondhatom egyik méltatójával együtt! A cseppköveket sok helyen színes lámpák világítják meg, fokozva az ember képzelőerőjét. A Postojnai-barlangot eddig legkevesebb 40 millió turista látogatta meg.

Predjama vára

Hidakon, hatalmas termeken, magaslatok, barlangocskák mellett megyünk el, és végül a tízezer ember befogadására alkalmas Koncertteremhez érünk. Itt működik a világ egyetlen föld alatti postája, emléktárgyakat is lehet vásárolni.

A kisvonat elszállít a kijáratához. Az itt található akváriumban lehet megtekinteni a barlang érdekes élőlényeit, köztük a leghíresebbet, a sárkánybékének becézett barlangi gőtét. Ez az alig 10 cm-es sárgásbarna állat száz évig is él, és tíz évig is kibírja élelem nélkül. Tízévenként peték lerakásával szaporodik, nagyon ritka, csak itt élő „minisárkány”. Nem mondhatnám, hogy kedvenc állatom, de a környező üzletekben barlangi emlékek mindenféle formában, méretben árúsítják a hasonmását.

A barlangban szerzett élmény évekig megmarad!

A nap hátralevő óráiban a Postojnai-barlangtól alig tíz kilométerre, vadregényes környezetben, egy szép szurdokvölgy végében felépített Predjamski Grad nevű várkastélyt (Predjama vára, de igazából egy rablóvár volt) kerestük fel.

A várat 1200 körül kezdték építeni egy barlangrendszer hatalmas bejárata elé. Neve is innen származik: a Pred (előtt) és a Jama (barlang) szavakból, tehát egy „barlang előtti” reneszánsz várkastélyról van szó. A dokumentumok 1274-ben említik először Luegg néven.

A szurdokvölgyet lezáró 123 m magas mészkő sziklafalnál egy patak bukik le a föld alá. A barlang óriási bejárata a sziklafal felénél van, az eléje épített vár a világ legnagyobb barlangvára. A vár mögötti barlang rejtékhelyként szolgált mindenkori lakóinak, védőinek. Kívülről egy mély árokkal és sziklafalal körülvett, bástyákkal ellátott hatemeletes épületnek látszik.

A várba egy felhúzható hídon érkezünk, előbb a sziklás részbe, majd az épített részbe, meredek lépcsők vezetnek a felső szintekhez. A legfelső szintről föld alatti járatok vezetnek a hegy távolabbi részein a szabadba. A különböző szinteken lakószobák, konyha, hálószoba, iroda, itélőszoba, kínzókamra, a várakra jellemző minden helyiség helyet kapott. A különböző

helyiségekben múzeum van kialakítva, korabeli fegyverek, háztartási cikkek, eszközök, képek másolatai vannak kiállítva. Belépéskor ingyen, magyarul beszélő idegenvezetést lehet igényelni. Útközben a falakon (ajtókon) számok jelzik, hogy a maroktelefonos készülék hányas számot kell megnyomni, hogy az ott látható résszel kapcsolatos információkat hallgassuk meg.

Egykor a vár lakói összegyűjtötték a meredek sziklafalakon lefolyó vizet egy tartályba, így megoldották minden időben a vízellátást.

A várnak magyar vonatkozásai is vannak. Leghíresebb ura Erasmus von Luegg volt, aki a III. Frigyes osztrák császár és Mátyás magyar király közötti konfliktusban ez utóbbi szolgálatába állt. A két uralkodó közötti ellentét Mátyás király trónra lépésétől kezdve évtizedekig tartott, mert Frigyes is próbálta megszerezni a magyar királyságot. Mivel Erasmus von Luegg Mátyás király szolgálatába állt, a császár bosszúból megölette egyik barátját, válaszképpen von Luegg párbajban megölte a császár egyik rokonát, de a halálbüntetés elől kénytelen volt a család tulajdonában levő Predjama birtonságos várba menekülni. Az ellene küldött hadsereg vezetői a kiéheztetés stratégiáját választották, de a várvédők egy év után is friss gyümölcsöt, húst mutogattak az ostromlóknak, mert a vár mögötti titkos barlangrendszeren keresztül gondoskodtak a folyamatos utánpótlásról.

Végül egy szolga árulása folytán megölték kőgolyó záporral a vár legfelső emeletén nyílt erkélyen kialakított árnyékszékre tartó Erasmus von Luegg, és így véget ért az ostrom. A történet vége lehet, hogy csak legenda – az idelátogató turisták számára találták ki, de tény, hogy a nyílt terasz és az árnyékszék ma is látható, a vár falaira hajított gómb alakú kőbombákkal együtt.

A jelenleg látható kastélyt 1570-ben átépítették. A helyszínre látogatók száma évente bőven meghaladja a háromszázazretet.

A cseppkőbarlang és a vár meglátogatása igazi kuriózum, tartalmaz, felejthetetlen napot nyújtott számunkra.

A természet kalendárium (DLXXVI.)

Kiss Székely Zoltán

*Addig állt csak ujjaim hegyén
– nem is éreztem finom lábait –,
amíg pöttyös kabátja alatt
elrendezte hártaszárnyait,
aztán – váratlan színes villanás –
beletűnt a szikrázó kékségbe.
Ígézetten bámultam utána,
megejtett a gondolat szépsége:*

*... az ég, a lég, a kék, a végtelen
kisebb csoda-e, mióta tudom,
amit az értelem földéretett
a lét titkára leső kulcslyukon?
Mi a csoda? amit én nem értek?
Am ha más érti, hol van a határ?*

*Nekem csoda már az is, hogy élek!
– Én mondtam?
vagy a katicabogár?*

Lukátsi Vilma *Katicabogárának* létre csodálkozásáról indulok mai sétámra – Távol-Keletre, arra merre elrepült ujjam begyéről egy katicabogár. Kedves Olvasóm! Tarts velem ezúttal is!

78 évvel ezelőtt, 1945. augusztus 6-án de. 8.45-kor az USA légi erejének egy B-29-es nehézbombázója ledobta a *Little Boyt* Hirosimára. Urán 235-ös izotópon alapuló fissziós (maghasadás elvű), 15±20% kT TNT-egyenértékű robbanóerővel rendelkező atomfegyver volt.

Az amerikaiak a *Manhattan-terv* keretében 1942 óta dolgoztak a nukleáris fegyver kifejlesztésén. Az első atombombát 1945. július 16-án robbantották fel az új-mexikói Alamogordo mellett. A fegyver éles bevetését a második világháború végén még mindig rendkívül szívósan harcoló Japán ellen augusztus 5-én engedélyezte *Harry Truman* amerikai elnök.

Az első három gép a célpontok feletti fel-

hőzetet ellenőrizte, a második hármas egyike – micsoda pimasz lelketlenség! – a robbanást vizsgáló tudósokat vitte, a másik fotózott, a harmadik tartalék volt. Az *Enola Gay* 9400 méter magasságban oldotta ki a bombát. Parancsnoka, *Paul Tibbets* a landolás után ott helyben megkapta a Szolgálati Érdemkeresztet; *élete végéig nem bánta meg tettét.*

A vakító villanással és jellegzetes formájú, gomba alakú füstfelhő („gombafelhő”) kialakulásával kísért atombomba-robbanás a halottak és a romok városává tette Hirosimát. A robbanás körzetében 1,2 kilométer sugarú körben minden a földdel vált egyenlővé. Hirosimában azt hitték, vége a világnak. Az atomtámadás az utólagos becslések szerint 90-140 ezer ember életét követelte, 70 ezer ember azonnal meghalt, a többiek pedig később, a sugárzás okozta betegségek következtében vesztették életüket. A többség halálát nem a robbanás okozta, hanem az azt követő tüzvész, épületomlás és pánik. Sokan csak napokkal később, a hőhatás, a lökéshullámok vagy a radioaktív sugárzás következtében, elképzelhetetlen kínok közepette vesztették életüket.

Augusztus 7. *Szent Donát* ókeresztény vértanú (†361) napja. Donát, a pogány *Vinallia Rustica* örökébe lépve, a szőlőskertek, szőlősgazdák védőszentje. Donáthoz különösen villámcsapás, jégeső távoltartásáért imádkoztak. A szőlőkben szobrot, kápolnát állítottak neki; a falvainkban, városainkban a templomok harangjait többnyire neki szentelték. Nyilvánvalóan abban a hitben, hogy a harangzúgás „visszaveri” a mennydörgést, és ami azzal jár: a harang érce felfogja a mennykőcsapást.

De mi fogja fel az emberi gyarlóságok rombolását? Semmi.

Augusztus 9. – a második atombombatámadás. Az amerikaiak a *Fat Man* nevű bombát elsődlegesen Kokura városra dobták volna; az ottani kedvezőtlen időjárás, a vastag felhőréteg miatt választották a másodlagos

Harmatcseppek a katicabogár pöttyös kabátján

célt, Nagaszakit. Az első atomtámadás után három nappal ledobott bomba csaknem 80 ezer halálos áldozatot követelt, és további 75 ezren szenvedtek sugársérülést.

Nukleáris fegyvert háborús körülmények között mindmáig csak e két alkalommal robbantottak fel.

Hat nappal később, augusztus 15-én *Hirohito* japán császár rádióbeszédében jelentette be a feltétel nélküli megadást. A döntésben az atombomba elrettentő hatásán kívül az is szerepet játszott, hogy augusztus 8-án a Szovjetunió is hadat üzent Japánnak, végleg kilátástalanná téve a további harcot. A feltétel nélküli kapitulációról szóló dokumentumot szeptember 2-án írták alá, ezzel a csendes-óceáni hadszíntéren is véget ért a második világháború.

A sugárterhelés okozta károsodások miatt addig ismeretlen betegségek tűntek fel, a mai napig szedi áldozatait a leukémia, a „*hirosimai rák*”, és még ma is gyakran születnek gyermekek genetikai torzulásokkal. (A túlélőknek Japánban külön nevük van, ők a hibakusák.)

Két év múlva, 1947-ben Hirosima polgárai „*Soha többé Hirosimát!*” jelszóval tartották meg háromnapos békeünnepeiket, ami azóta is a város legnagyobb ünnepe. 1949-ben a kormány a *béke és az emlékezés városává* nyilvánította Hirosimát, és rendkívüli mértékben támogatta az újjáépítést. *II. János Pál pápa* 1981-ben látogatta meg az *atombomba emlékműzeumot*.

Az atombomba hatásának demonstrálása a Szovjetunióknak is szólt, része volt a hidegháborús hatalmi játszmányának. A két bomba robbanásának hatása óvatosságra készítette a politikusokat, és ezzel mintegy megmentette a világot az atomháború rémétől.

A vita még napjainkban is folyik arról, hogy szükség volt-e Hirosimában, de főképp három nappal később Nagaszakiban is az atomfegyver bevetésére. Az amerikai vezetés inkább az új fegyver lakott területre gyakorolt hatását akarta felmérni, és már a háború utáni erőviszonyokat szándékozott alakítani.

Az emberiség 1945. augusztus 6-án egy új korszakba lépett. Augusztus 6-át a *Béke Világtanács* elnöksége 1978-ban a nukleáris fegyverek betiltásáért folyó harc világnapjává nyilvánította. Az ENSZ Közgyűlése 1996. szeptember 10-én fogadta el az atomfegyver-kísérletek teljes tilalmáról rendelkező *Atfogó atomcsend szerződést*.

A legfejlettebb országokat tömörítő Hetek csoportja 2016-ban Japánban rendezte csúcstalálkozóját. Május 27-én *Barack Obama* amerikai elnök felkereste Hirosimát, ahol megkoszorúzta az atomcsapás áldozatainak emléktábláját, és találkozott hibakusákkal is, *de nem kért bocsánatot hajdani elődje döntéséért.*

Atombomba, atomerőművek...

Az 1950 után végzett nukleáris kísérletek olyan egyértelmű változást hoztak az egyik kanadai tó üledékében, hogy a tudósok azt szorgalmazták, ez az időpont és ez az állóvíz szimbolizálja az új geológiai korszak, az *antropocén* kezdetét.

Nagyjából 11 700 évvel ezelőtt a kedve-

zően változó időjárás miatt új földtörténeti korszak kezdődött, amelyet holocénnek, azaz földtörténeti jelenkornak nevezünk. A holocén fontos jellemzője, hogy alakításában egyre nagyobb szerepet játszott az ember. Mára azonban az emberiség olyannyira átforgalmazta a bolygót, hogy a geológusok szerint új földtörténeti korszakról – az antropocénről – kell beszélnünk. (A kifejezést a görög „ember” és „új” szavakból gyúrták össze.)

De mikor kezdődött ez az újabb időszak?

A kutatók először a 2000-es évek elején javasolták az új geológiai korszak bevezetését, miután az 1995-ös kémiai Nobel-díjas holland *Paul Crutzen* megalkotta az antropocén kifejezést. Ez a korszak az, amikor az ember a globális éghajlat és a környezet meghatározó befolyásoló tényezője lett. *Paul Crutzen* az ipari forradalmat szabta meg a határként, és azzal érvelt, hogy a gőzgép 1769-es szabadalmaztatása fordulópontot jelentett az emberiség történelmében. De az antropocén ezen kiindulópontja láthatatlan Európán kívül, amely a XVIII. században az iparosodás központja volt. A déli féltekén az üledékek nem mutatnak jelentős változást az ipari forradalom idejéből. Olyan jellemző kell, ami a világ nagy részén egyértelműen jelzi az ember természetátalakító (romboló?) erejét és hatását.

Az '50-'60-as években végzett atomfegyvertesztnek nyilvánuló és kitörölhetetlen nyomokat hagytak a Földön, és ezek az események az új geológiai korszak kezdetét jelzik, mondják a geológusok. Nem először. 2016-ban a tekintélyes kutatókból álló *Antropocén-munkacsoport* (AWG) meg is szavazta az új korszak kezdetét. Eszerint az antropocén 1950-ben kezdődött, a hidegháború elején, amikor először mutatták ki a nukleáris tesztek során keletkezett atomhulladék jelentős növekedését a bolygó megannyi pontján.

– *A plutónium jelenléte lehetővé teszi számunkra ennek a határnak a kijelölését* – mondta *Colin Waters*, a Leicesteri Egyetem tiszteletbeli professzora, a 2009-ben létrejött AWG elnöke. Az AWG geológusai a Torontó közelében található Crawford-tavat választották az antropocén korszak kezdetének a megjelölésére. A meleg nyári hónapokban a mészkő kőzetekből származó kalcitrészecskék kikristályosodnak és a tó medrébe hullnak, ahol fehér bevonatot képeznek. Ez az üledék hasonlóan használható, mint a fák évgyűrűi. 1950-től a rétegekben megemelkedett a plutónium mennyisége, ez pedig olyan jelzőanyag, amely kizárólag az emberi tevékenységhez kötődik.

*

Most szállt vissza az ujjam begyére a katicabogár. Elrepült Csernobil, Zaporizzsja, Fukusima, a Bikini-szigetek, a Mururoa-korallzátony, a pennsylvaniai Three Mile Island, a Nevada-sivatag fölött. Körbejárta a Földet, üzenetet hozott. Remélem, megértik azok is, akik a pusztítás nyomógombjain tartják ujjukat.

Maradok kiváló tisztelettel.

Kelt 2023-ban, Domokos, Domonkos napján

... beletűnt a szikrázó kékségbe

Épített örökségünk

Az egyház értékei

Alvincet szász hospesek alapították. A 13. századtól a marosi sóút átkelőhelye, vámmal. 1300-ban ferencesek építettek itt templomot. 1370-ben kapott vásártartási jogot, attól kezdve oppidumként, 1430-ban Borberekkel együtt civitasként említették. 1435 és 1526 között kerületével – Alvincszék – együtt a Királyföldre tartozott. A 15. század során – az 1438-as és 1442-es török betörések és a pestis miatt meggyérült – szász lakossága mellé a török elől menekülő magyarok és katolikus délszlávok települtek be. A 16. század elején iskolája működött. 1510-ben magyar és szláv lakói paritásos alapon váltásos bíróválasztást követeltek. 1526-tól Fehér, később Alsó-Fehér vármegyéhez tartozott. A Szapolyai és a Ferdinánd közti háborúk idején többször gazdát cserélt. 1539-ben Majláth István, Balassa Imre és társaik itt készítették elő korán leleplezett összeesküvésüket. 1546-ban Fráter György szerezte meg uradalmával együtt. Őt 1551. december 17-én itt, kastélyában ölette meg Castaldo császári tábornok saját titkára, Marco Aurelio Ferrari áruló közreműködésével.

Nagy-Bodó Tibor

Az alvinci templomot a reformátusok kapják meg

A század folyamán szász polgárai részben a Királyföld városaiba költöztek, részben református hitre tértek. 1590 körül az utolsó szász papja is elhagyta a települést, templomát a reformátusok kapták meg.

1597-ben, kétévi raboskodás után itt ölték meg börtönben „Zsarnok” Aron moldvai fejedelmet. 1601-ben Alvinc papját, Kecskeméti Búzás Balázst választották erdélyi református püspökké, és ezzel a következő évig, amikor Szászvárosra költözött, ide tevődött át a püspökség székhelye is.

Ioan Zoba ortodox esperes Apafi Mihálytól nemesseget kap

Bethlen Gábor 1621–1623-ban habán, azaz hutterita kézműveseket telepített le ide. Később, miután elvesztették adómentességüket, és különböző adókkal terhelték őket, egyre többen elhagyták a települést.

A század folyamán egyre több nemes, velük együtt pedig jobbágyok és zsellérek is beköltöztek. 1638-ban három, egymástól független joghatósága működött: a fejedelmi uradalom bírja, az alvinci és borberekai nemesek közösségéé és az alvinci polgárok magyar és román bírja.

Később a bolgárok is saját ítélőszéket állítottak fel. 1694-ben a két mezőváros, Alvinc és Borberek élén nemesi hadnagy állt. 1658-ban a tatárok pusztították. Apafi Mihálytól 1664-ben nemesseget kapott Ioan Zoba alvinci ortodox esperes. 1670-ben a gyulafehérvári országgyűlés elrendelte az Alvinc és Borberek közti híd felépítését a Maroson.

1690-ben Csiprovci környékéről menekült katolikus bolgárok érkeztek. 1729-ig a románokkal közösen a görögkatolikus templomot használták, akkor a hozzájuk kötődő ferences atyák külön templomot, 1731 körül rendházat építettek.

A habánok – „morvák” vagy „fekete németek” – fejlett munkamegosztású kézművességgel, zöltség- és virágkertészettel, a bolgárok kereskedelemmel foglalkoztak. Mind a habánok, mind a bolgárok külön városrészben éltek.

A református templom

A Maros alacsony medrében, a folyótól néhány száz méterre, teljesen sík területen ovális körítőfalak közepén áll a templom.

A falaknak védelmi jelentőségük nemigen volt.

A település a Maros túlsó oldalán, magasabb helyen található. A templomhoz közelebb eső kastély teljesen romos állapotban van, és napról napra tovább romlik, gyakorlatilag megsemmisült.

A körítőfalakon belül ma már síroknak nincs nyoma, a templom nyugati előterében egy betemetődött kút látható.

A templom méreteivel és az elpusztult oldalhajókkal jelzi, hogy a középkorban jelentős magyar katolikus közösségé volt...

A templom mostani állapotában egyetlen hosszú tömeg, az elpusztult oldalhajókat az oldalfalban kirajzolódó, befalazott csúcsívek és néhány alapfalmaradvány jelzi. Így a jelen alaprajzi állapot egyetlen hosszanti tér a nyolcszög felével záródó gótikus szentéllyel.

A szentély gótikus boltozata valószínűleg a 16-17. századi események során beszakadt.

A szentély mögött felismerhető koporsó alakú sírkő található

A protestáns átvétel során történhetett az oldalhajók teljes lebontása, a főhajó és a mellékhajók közötti árkádív befalazása, az arcus triumphalis függőleges lefalazása, a tetőszerkezettel összeépülő egyszerű síkmennyezet elkészítése, az előcsarnok megépítése, a padlószint jelentős megemlése, a nyugati rész lefalazása stb.

Istvánfi Gyula *Veszendő templomaink I. Erdélyi református templomok* c. munkájából tudjuk meg, hogy a templom négyzet alaprajzú, zömök nyugati tornya áll, hegyes vízvetős sisakja valószínűleg a későbbi korból származik.

A gótikus műformák közül az ablakok többsége eredeti: a szentélyben mérműves, osztóbordás gótikus ablakok találha-

tók, belül kisebb méretű nyílászárókat szereltek fel az idők során. A főhajó oldalhajók feletti ablakai csúcsíves, rézsús kis ablakok.

A templom zömmel kőfalazattal épült, egykor vakolattal ellátva, a szentélyben még látható támpillérek szabályos kváderfalazattal készültek. A torony valószínűleg későbbi téglaszerkezet.

A templomot a hetvenes években többször elöntötte a Maros, ekkor vált használhatatlanná.

Harangját, tetőcserepeit ellopták – utóbbi később megkeverték, és a gyülekezet visszarakta, a templomot pedig újra zárhatóvá tették.

Az épületet 2004-ben az Ágoston Sándor Alapítvány segítségével sikerült nagy munkával kissé rendbe rakni. A templombelső helyreállítására és a liturgikus funkció újbóli kialakítására végül a Teleki László Alapítvány segítségével kerülhetett sor 2013-ban Sarkadi Márton építész tervei szerint.

Szabó Előd unitárius lelkész kiegészítése

A református templomot az 1960-as években elhagyta a gyülekezet, amely imaterembe költözött. A templom állapota folyamatosan romlott, minden megtörtént, ami csak megtörténhet egy elhagyatott épülettel. 2011-ben a lelkészi lakás és az imaterem leégett.

Akkor fogalmazódott meg a gondolat, hogy a régi templomot felújítsák. A Rómer Flóris Terv keretében visszahelyezték a mennyezetet, restaurálták a szószerkezetet és megjavították a tetőszerkezetet is.

A felújítási folyamatból a hívek és a református teológiai hallgatók rengeteg közmunkával vették ki a részüket. 2013 óta tartják újra a templomban az istentiszteleteket.

A kolostor épületében a Pongrácz Szent István Tanulmányi Ház mű-

ködik, amelyet az Alvincen született kassai vértanúról neveztek el.

A plébániatemplom

Ahogy az azt már a múltkorai lapszámunkban is említettük, a település 1205-ben Wynch Inferiorként jelenik meg az írott forrásokban. 1393-ban már oppidum Alsowinc a neve.

A 11-12. században német telepesek lakják, ebből a korból származik első temploma is. A helyén épült templom a 14. századból való, a reformáció után a reformátusoké lesz. Szent Katalin tiszteletére volt felszentelve.

A katolikus élet csak 1725-ben indul újra

1264-ben a szatmári főesperes, János egyben alvinci plébános is. 1361-ben fr. Alardus a domonkos kolostor priorja. Templomuk Szűz Mária nevet viselte. Ezen kolostor utódja a Martinuzzi-kastély, amelyben 1551-ben meggyilkolták Fráter Györgyöt.

(A második világháború után a kollektív gazdaságok lefoglalták a kolostort, és csak romokat hagytak hátra.)

A reformációt követően a katolikus élet csak 1725-ben indul újra, amikor bolgár ferencesek és hívek menekülnek ide, lélekszámukat gyarapítják a Bethlen Gábor által korábban Alvincre telepített habánok is.

Kolostortemplomuk 1729-ben épül, ma is ez a plébániatemplom.

A második világháború után, 1948-tól egyházmegyes papok tartják karban.

1990-től a kolostort felújítják, és Pongrácz Szent István néven tanulmányi házként működik. A templom és a kolostor általános belső javítására 2009-ben került sor.

A kolostor Pongrácz István vértanú nevével viseli

Szabó Előd lelkésztől megtudtuk, hogy az egykori ferences rendi templom és kolostor jelenleg egyházmegyei tulajdonban van.

A kolostor épületét legutóbb a 1990-es években javították. Szükség volna újabb felújításra ahhoz, hogy komolyabb rendezvényeket szervezhessenek benne, illetve vendéglátásra alkalmas legyen.

A kolostor az alvinci születésű Pongrácz István kassai vértanú nevével viseli.

Pongrácz Istvánt két társával együtt 1619-ben Kassán végezték ki, mert nem volt hajlandó megtagadni katolikus hitét. A római katolikus egyház 1905-ben boldoggá, 1995-ben pedig szentté avatta a három mártírt.

A templomban minden vasárnap szentmisét tartanak. Az alvinci gyülekezet mintegy negyven lelket számlál. Legnagyobb részük részt vesz a miséken, és örömmel számolnak be arról, hogy a gyülekezetnek van jövője, hiszen számos gyermek született az utóbbi esztendőben.

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentumokért köszönet Keresztes Géza műépítésznek, dr. Kálmán Attila tanár, történésznek, a képekért Demján László műemlékvédő-építésznek.

FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1061.

<p><i>Marcus Aurelius római császár véleményét idézzük a fősorokban.</i></p>		NÉGY MAGYAR KIRÁLY NEVE	SZINTÉN NE KEVERT SZÍN	CSECSEMŐ-ITAL	ANYAG NÉLKÜLI TÉR	A BRITIK UTÓDJA
1						K
2	G	FÖLD-FELSZÍN		TEHÁT (LATIN)		
BÁNK BÁN FIA		JÉZUS ANYJA		ÁLLAMI ILLETÉK		
			JUTTAT AZ EZÜST VEGYJELE	AHHOZ HASONLÓ (IROD.)	FÁBA VÉS	
A LAKÁSÁN			ÉRZÉKSZERV NAGY TESTŰ PAPANAGY			NÉVELŐ RAJONGÓ
SOKBA KERÜL				GERMÁN FŐISTEN FESZÍTŐ ESZKÖZ		
ANGOL OLAJ			FRANCAI SZIGET ...DEREK (SZINÉSZNŐ)	EME PÁRJA TARA ÚRNŐJE (SCARLETT)		
SZOLMIZÁCIÓS HANG FRANCIA RT.			HÓHÉR MELYIK IDŐ-PONTBANI		AZONBAN TÁMADÁS	
		SPANYOL ARAB CÉGFÉLE (RÓV.)		KATONAI ASSZONY-NEVKÉPZŐ		
HÁROM (OROSZ)			IDEGEN FÉRFINÉV AZ ARGON VEGYJELE			
PÓKSZERŰ IZELTLABÚ TÉLI SPORT			ÉSSZEL FELFOG BARÁT (FRANCIA)		AZ ITTRIUM VEGYJELE ALARM	
		IDOMÉRO BUSZ-KLIENS		BERN FOLYÓJA AFR. ÁLLAM (RÓV.)		
CSAK (NÉMET)			BÁRÁNY-HANG KIRÁLY (FRANCIA)	GYÓTRÉLEM ÓGÖRÖG TÖRZS		
KÁTÉ		MEGIJED TORZ A SZELEIN!			ODA-VISSZA NŐI NÉV ZOKOG	
			KÉTKERÉKŰ SZEKÉR A KÁLIUM VEGYJELE			
VÁLYÚ	E			FOLYÓ (SPANYOL)		L. N. J.

A JÚLIUSI ÉVFORDULÓK (3.) című pályázat nyertesei:

Mezei Sándor,
Marosvásárhely, Béke u.
Szabó Irma,
Marosvásárhely, C. D. Gherea u.

A pályázati rejtvény megfejtése:
TÓTH; BYRD; PATMORE; PEKÁR; GÁL;
LATABÁR; SKERECZ

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések a július 28-i számból:

Minirejtvények:
1. *Én mondtam meg neki.*
2. *Kis kövér milliomoshoz.*

Skandi:
Tövises és török vagynak a gonosznak útjában.

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

AUGUSZTUSI ÉVFORDULÓK (1.)		1	2	3	W	4	5	6	7	8	R
		9				10					11
12	C	13	14	15	16		17	18		19	
20						21			22		23
N		24			25		26			27	
28	29		30	31		32		33		34	N
35		36		37		38		39		40	
41		42		43		44	45		46		
I		47		48		49		50		51	
52	53				54					55	
56	W				R			57	M		Y

VÍZSZINTES: 1. Statisztikus, táblabíró, egyetemi tanár, 200 éve hunyt el (Márton). 9. USA-szabvány. 10. Csontvázunk része. 12. Francia politikus, 200 éve halt meg (Lazare Nicolas Marguerite). 17. Klubegyed. 19. Nőszirm (virág, latin). 20. Negatív rezecske. 21. Bosszút álló. 23. Egyke! 24. Oda-vissza férfinév. 25. Nőnév része. 26. Állami illeték. 27. Habos ital. 28. Állóvíz. 30. Olasz szerelem. 33. Pecunia non ... (A pénznek nincs szaga). 35. Női név (jan. 29.). 37. Parancs támadásra. 39. Annál lentebbi helyre. 41. Német író (Thomas). 43. Deka (röv.). 44. Római. 51. 46. ...vág, elavult gyógyító módot használ. 47. Számára. 49. Férfi név. 51. Japán dráma. 52. Csúz. 54. Regény (román). 55. Osztrák folyó. 56. Orvos, orvostörténész, 300 éve született (István). 57. Természettudós, mineralógus, MTA-tag, 100 éve hunyt el (Andor).

FÜGGŐLEGES: 1. Sapienti ... (A bölcsnek elég). 2. Csak félig! 3. Érvényesülő. 4. Bajtól tartó. 5. Errefele! 6. Művészi hármás. 7. A Vágba ömlik. 8. Női név (szept. 15.). 11. Kossuth titkára, újságíró, 200 éve született (Lajos). 12. Moldovai fejedelem, író, 300 éve halt meg (Dimitrie). 13. Bankbetét! 14. Folyó (spanyol). 15. Magyaros dal. 16. Cin. 18. Menyasszony. 21. Nagybirtokos, Rákóczi híve, 300 éve hunyt el (András). 22. Alfio felesége. 25. Arany J. hőse. 27. Filmszínész (angol). 29. Bizonyos ideje. 31. Bárányhang. 32. Errefele! 34. Kerek szám. 36. Anna, becézve. 38. Egyszerű. 40. Létezik. 42. Utódot teremt. 45. Ipari tanuló. 48. Jut neki. 49. Becézett Thomas. 50. Egy (angol). 53. A mese hangjai! 54. Francia sziget. 55. Szintén.

L. N. J.

A megjelölt sorokban, oszlopokban szereplő helyes megfejtéseket augusztus 17-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva George Orwell angol író egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Szomorú – Esély, sansz. 7. Skálahang – Páratlan relé! 8. Zöld színű drágakő – Baki. 9. Magasztos költemény – Fazék belseje! 11. Esdekel – Alkotórész, komponens. 12. Éles fegyver – Kukoricalepény. 14. Keleti játék – Vésni kezd! 15. Ladik – Hervad, aszik. 18. Előkelő – Ókori egyiptomi fáraó. 19. Hálófülke – ... Canyon, coloradói szurdokvölgy. 22. Római kettő – A fluor és az oxigén vegyjele. 23. Amerikai színész (Richard) – Zsidó szentírás. 25. Kamionjelzés – Kopasz. 27. Zavart éra! – Központi égitest. 28. Portékát kínál – Ósapa. 30. Gerlefeje! – Libahang. 31. Pozitív ellentéte – Racionális, észszerű.

FÜGGŐLEGES: 1. Forma – Halogén elem. 2. Dicsőítés, magasztalás – Ízletes húsu hal. 3. Költői sóhaj – Osztrák és japán gépkocsijelzés. 4. Száját szélesre nyit – Rész, népiesen. 5. Bolondul érte, rajong – Jajveszékél. 6. Asszisztens, titkár – Behajlított tenyér. 10. Hawaii köszönés – Katolikus főpap. 13. Elvégzendő munka – Tapint. 16. Óserdő – Kozmetikumárka. 17. Ösztönöz, unszol – Hosszú férfikabát. 20. Alarm – Franciaországi folyó. 21. Rezzeneztelen – Magyar úszónő (Boglárika). 24. Húsétel – Ódon. 26. Lábbal illet – Foggal öröl. 29. A lantán vegyjele – Magunk.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15		O	16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Petőfi 200 emlékév:

Szeressétek egymást, a népet, a hazát!

Fehéregyháza fennállásának 792. esztendejében, a fehéregyházi csata és nagy költőnk, Petőfi Sándor halálának 174. évfordulóján, ez év július utolsó vasárnapján is megtartották a hagyományos Petőfi-ünnepélyt a helyi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület és a Maros Megyei RMDSZ szervezésében.

Mózes Edith

A hagyománynak megfelelően a rendezvény reggel az ispán-kúti rövid megemlékezéssel kezdődött, ahol Varga Regina műsorvezető röviden ismertette a Petőfi feltelezett elcsészés helyét jelölő emlékmű kialakulásának történetét. Ezt követően ígét olvasott fel Imecs Lajos nagybúni református lelkész. Tíz intézmény képviselői helyezték el koszorúikat, végül Balázs Zsófia fehéregyházi diáklány Petőfi-verset szavalt.

Ne csüggedj!

Az ünnepi istentiszteletnek a helyi unitárius templom adott helyet. Ígét hirdetett Lőrinczi Lajos, a Magyar Unitárius Egyház közügyigazgatója, csehétfalvi unitárius lelkész.

„Ne félj, Sion, és ne csüggedj el! Veled van Istened, az Úr! Ő erős és megsegít. Boldogan örül neked, és megújít szeretetével” – idézte a zsoltárt, majd emlékeztetett, hogy a magyar nép legnagyobb költőjét, Petőfi Sándort 1849. július 31-én látták élve utoljára, valószínűleg ezen a napon esett el a fehéregyházi csatában, mindössze 26 évesen.

Kiemelte: Petőfi nem tudhatta, melyik csatában vár rá a halál. De végrendeletét már korábban megfogalmazta verseiben, s az nagyon is összecseng Jézus hagyatékával: ezt cselekedjétek az én emlékezetemre.

Mint mondta, Jézus hagyatékának összefoglalását ebben a versben találjuk: arról ismer meg mindenki, hogy az én tanítványaim vagytok, ha szeretitek egymást. Ahogy én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!

Majd folytatta: Petőfi Sándor hagyatéka is ez volt: szeressétek egymást! Szeressétek a magyar földet! Szeressétek szerelmeket! Szeressétek a tiszta érzéseket! Szeressétek az Istent, a népet, a hazát! Arról ismer meg mindenki, hogy az én bajtársaim vagytok, ha szenvedélyesen ezekért harcoltok. Ha az én szenvedélyemmel harcoltok az elnyomás ellen, az igazságért, a testvériségért, az egyenlőségért, e föld, e haza, gyermekeitek szabadságáért. Az életért, az Istenért, a hazáért tenni, dolgozni, harcolni kell. Költészete, harca szikra volt sokak számára – mondta egyebek mellett.

Megemlékezés a múzeumkertben

11 órától került sor a múzeumkertben a honvédsírok feletti megemlékezésre. A román és magyar himnuszt a Fehéregyházáról eltávozott és erre az ünnepre hazatért egykori, valamint az aktív székelykeresztúri és fehéregyházi fűvósok adták elő Kövecsi Csaba irányításával, majd felvezettként Nagy Zsolt, a sárospataki 8kor Színház tagja Petőfi eltűnését, a szabadságharcot, a hősök

érdemeit méltató rövid prózai előadást tartott.

Az ünnepségen jelen volt dr. Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár, Vedelek Norbert, a Bács-Kiskun Vármegyei Közgyűlés alelnöke, Péter Ferenc, a Maros megyei RMDSZ, valamint Maros Megye Tanácsának elnöke, Beke Mihály András konzul Magyarország Csíkszeredai Főkonzulátusa részéről, Csibi Attila Zoltán, Erdőszentgyörgy polgármestere, a Maros megyei RMDSZ ügyvezető elnöke, Balla László, Kiskunfélegyháza alpolgármestere, Pohankovics András, Kiskörös képviselője, dr. Szilágyi Judit főmuzeológus és dr. Csizsár Mirella muzeológus a budapesti Petőfi Irodalmi Múzeum és a Magyar Irodalmi Emlékházak Egyesülete részéről, Kispálné dr. Luca Ilona, az Országos Petőfi Sándor Társaság elnöke, dr. Filus Erika, a Petőfi Szülőház és Emlékmúzeum igazgatója, Bánföldi Szilárd színművész, a sárospataki 8kor Színház, a bajai Rábl Színpad és Zenei Közösség.

Koszorúzásra a turulmadaras emlékműnél került sor. A Petőfi-szobornál közös koszorút helyeztek el a fehéregyházi Petőfi Sándor Művelődési Egyesület és Kiskunfélegyháza küldöttsége. A koszorúzás a Petőfi Egyesület által megkoszorúzott Haller Lujza kert- és múzeumalapító kopjafájánál ért véget.

Az emlékezők egypercnyi néma csenddel adóztak Petőfi Sándor és a fehéregyházi ütközetben elesett hősök emlékének.

„Itt élni, halni kell!”

A Petőfi Egyesület elnöke, Szabó József köszöntötte a jelenlevőket a fehéregyházi csata, a magyar és a világszabadság dalnokának, Petőfi Sándor halálának 174. évfordulóján.

Ünnepi beszéde elején kiemelte: „Vereggel végződő ütközet és nemzetünk költő géniusza elvesztésének évfordulóján joggal lehet megemlékezésünk gyászos hangulatú. De a fehéregyházi Petőfi-ünnepélyeken az emlékezők, miután koszorúkat és virágok elhelyezésével fejet hajtottak az ütközet itt nyugvó hőseinek emléke előtt, mindig is a visszatérő, az örökké élő Petőfire emlékeztek. Ez ma sem lehet másként, a szabadság, sze-

A fotókat Szabó József küldte

relem költője születésének 200. évében sem. (...) De kegyelettel emlékezünk az utókor azon nagyjaira is, akik létrehozták ezt az emlékhelyet. Az elmúlt évben korabeli lapok tudósításaiból elevenítettük fel a ma már 126 éves turulmadaras emlékmű 1897. július 31-ei felállításának körülményeit”. Felidézte, hogy bár avatásakor az emlékművet valóságos sártenger vette körül, volt egy nemes lelkű úri hölgy, Haller Lujza grófnő, aki alig

tette: Petőfi óta tudjuk, hogy minden rendszer megdönthető, és tudatosan kell tenni a békéért. Pohankovics András, Kiskörös képviselője „az egyik szülőváros” üzenetét hozta, és úgy vélte, a bicentenáriumi ösztönzés a határon túli és inneni magyarság számára, a megmaradását szolgálja.

Balla László, Kiskunfélegyháza alpolgármestere rámutatott: Petőfi minden magyaré, „nem véletlenül nyugszik egyszerre sehol és mindenhol”, és halálának napja „a megdicsőülésének napja”.

Dr. Szilágyi Péter nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár Szabolcska Mihály Petőfi lelke című írására utalva elmondta: amikor a szerző Petőfi lelkét említi, „a magyar szabadság lelkét” keresi. „Petőfi Sándor nyomán haladva azóta is ezt keresi minden nemzedék, a maiak is, így mi is”. Petőfit is a hazaszeretet vezérelte a legnagyobb áldozat meghozatalára Fehéregyháza határában, és ez „az örök eligazodási pont” minden nemzedék számára.

Az eseményt a sárospataki 8kor Színház, majd a 20 éves fennállását ünneplő bajai Rábl Színpad és Zenei Közösség négy előadójának Petőfi-képzetem című zenés-verses műsora, illetve Bánföldi Szilárd önálló Petőfi-verses összeállítása színesítette.

Petőfi örök

A Petőfi 200 emlékév alkalmából, a Romániai Magyar Pedagógusok Szövetsége meghívására Erdély hét megyéjéből és a Vajdaságból 5-8. osztályos diákok táboroztak Szovátán. Petőfi Sándor utolsó napjaihoz kötődő emlékhelyeket is meglátogattak, így a fehéregyházi múzeumkertet is. A Petőfi örök című tábor résztvevői rövid műsorral járultak hozzá az ünnepi hangulathoz. Befejezőként a sárospataki 8kor Színház előadta a Highlights of Hungary szervezet himnuszt, a Csillagok között című dalt.

A rendezvény a fűvószenekar kíséretében a székely himnusz eléneklésével zárult.

Szabó József

egy éven belül parkosította körülötte a helyet. Felépítette és 1898. július 17-én, 125 éve megnyitotta a máig is működő kis emlékházat.

A grófnő birtokadományai nemcsak a ma ismert emlékpark kialakítását tették lehetővé... de az általa épített emlékház örök is megélhetést biztosítottak. A ma már múzeumként számoltartott kis lakot berendezte a csatára és a költőre emlékeztető ereklyékkel. Az I. világháborúig itt őrizték azt a csészét, amelyből a költő – állítólag – utolsó reggelijén ivott, az asztalokon ágyú- és puskagolyókat, s egyéb ereklyék mellett egyik elhamvadt hős gyűrűjét, a vendégek számára pedig egy emlékkönyvet helyeztek el – mondta.

Befejezésül Makkai Sándor 1922. július 31-én, ezen a helyen elmondott imáját idézte. „Szabadságnak és szeretetnek Örökkévaló Istene! Eljöttünk nem emberkéz alkotta, hanem magad teremtette templomodba. Ide, a szép szabad természetbe, hogy hálát adjunk neked, amért magad-alkotta templomodnak egyik leghűbb gyermekét és szerelmesét éppen a mi nemzetünknek adtad. Ez a kiválasztott próféta ír marad szenvedésünkre. Engedd, hogy felemelkedjünk ebben az órában az Ő szelleméhez, sugároztasd kegyelmes arcodat erre a szenvedő világra, a szenvedő magyar nemzetünkre. Köszönjük, hogy áldozatos példákat járatsz előttünk, hogy el ne csüggedhessünk. Köszönjük, hogy éppen Erdély védelmező bérci között pihen a mi vetésünk, és életével és sorával utat mutat a mi számunkra: »itt élni, halni kell!«”

Petőfi minden magyaré!

Péter Ferenc az erdélyi Petőfi-kultusz erősségét hangsúlyozta, és kijelen-

Pécsett tartja kongresszusát Európa legnagyobb kisebbségvédelmi ernyőszerkezete, a FUEN

Szeptember 7-10. között Pécs városa ad otthont az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója, a FUEN 67. kongresszusának. Az 1949-ben alapított FUEN az őshonos nemzeti kisebbségek, nemzetiségek, nyelvi közösségek legnagyobb ernyőszerkezete, több mint száz tagszerkezete van 36 országból. A mintegy kétszáz küldött és meghívott a német közösség mellett a régióban élő többi nemzetiség intézményrendszerével és kultúrájával is megismerkedik a számukra kulturális autonómiát biztosító magyarországi nemzetiségi törvény elfogadásának 30. évfordulóján.

A kongresszus idején házigazdája a Magyarországi Németek Országos Önkormányzata. „Nagy öröm számunkra, hogy 2008 óta másodsor láthatjuk vendégül a kongresszust Pécssett, és egyben kötelezettség is, amit nagyon komolyan veszünk” – mondja *Hock-Engländer Ibolya*, a házigazda szervezet elnöke. Pécs (Fünkirchen – Pécsuh) méltán tekinthető a kongresszus ideális helyszínének, hiszen a magyarokon kívül tizenegy nemzetiség él itt: örmények, bolgárok, németek, görögök, horvátok, lengyelek, romák, románok, ruszinok, szerbek és ukránok.

„Magyarországnak kiemelkedő helye van a FUEN történelmében: 1991-ben itt tartotta első kelet-közép-európai kongresszusát az akkor még csak nyugat-európai tagszerkezeteit összefogó ernyőszerkezet, és ennek a nyitáshoz köszönhetően kétszereződött meg rövid időn belül tagszerkezeteinek száma. A rendezvény jó alkalom arra, hogy a magyarországi németek bemutassák az 1991-es kongresszus óta megtett útjukat, és betekintést nyújtsanak közösségi életükbe és intézményrendszerük működésébe” – mondja *Vincze Loránt*, a FUEN elnöke.

A rendezvény nyitónapján (szeptember 7-én, csü-

törtökön) az EU-val szomszédos államokban élő kisebbségek védelme, valamint a kisebbségek demokratikus társadalmakban betöltött szerepe lesznek a fő témák. További kiemelt esemény lesz a 2019-ben alapított FUEN-díj átadása, amelyet immár negyedik alkalommal ítélnek oda olyan személynek, aki kiemelkedő módon járult hozzá az európai őshonos nemzeti kisebbségek és nyelvi csoportok ügyéhez.

A FUEN-kongresszus kerek évfordulóra esik: Magyarország idén ünnepli a nemzetiségi törvény 30. évfordulóját. Az Országgyűlés által egyhangúlag támogatott és elfogadott 1993-as kisebbségi törvény megalapozta a magyarországi nemzetiségek jövőjét és a ma is érvényes és folyamatosan fejlődő kulturális autonómiát. A kongresszus második napján a 13 magyarországi országos nemzetiségi önkormányzat elnökei panelbeszélgetésen mutatják be az ott élő nemzetiségek helyzetét és lehetőségeit, így a külföldi vendégek is betekintést nyerhetnek a magyarországi kisebbségvédelem működésébe. A FUEN munkacsoportjainak ülései révén ugyanakkor lehetőségük nyílik arra, hogy a különböző oktatási intézményekben, valamint a nemzetiségek irodáiban tett látogatásokon saját szemükkel is meggyőződjenek a helyzetéről.

Szeptember 9-én, szombaton kerül sor a FUEN küldöttgyűlésére, ahol a küldöttek visszatekintenek az elmúlt évre, megvitatják a jövőbeli projekteket és szavaznak a határozatokról. A rendezvény kulturális programmal zárul.

A részletes program és további információk a kongresszus honlapján (<https://congress2023.fuen.org/>) találhatóak.

Smihal: Ukrajna jelenleg csak a külföldi pénzügyi támogatással marad életben

Az ukrán állam jelenleg csak a külföldi partnerek által biztosított pénzügyi támogatásnak, kölcsönöknek és hiteleknek köszönhetően marad életben – jelentette ki Denisz Smihal ukrán miniszterelnök a kijevi nagyköveti értekezleten csütörtökön az Ukrinform ukrán hírügynökség szerint.

Hozzátette: az ukrán fegyveres erők támogatása és a háború megvívása évente 54 milliárd dollárjába kerül Kijevnek. Ez jóval több, mint az ukrán állami költségvetés 35 milliárd dolláros bevételi oldala békeidőben.

A politikus elmondta, Ukrajna idén 45,8 milliárd dollárnyi támogatást vár a nemzetközi partnerektől az állami költségvetés finanszírozására, és 14 milliárd dollárt a legsürgősebb újjáépítésekre.

„Ekkora összegre van sürgősen szükségünk, hogy reményt és erkölcsi biztatást adhassunk a társadalomnak a küzdelmünkhöz, valamint hogy biztosíthassuk álla-

munkaerőjét és az ukrán társadalom erkölcsi és lelki tartását” – fogalmazott a kormányfő.

Smihal szerint Ukrajnának eddig 28 milliárd dollárnyi külföldi támogatást sikerült biztosítania. Ugyanakkor megjegyezte: bár Ukrajna partnerei jelenleg támogatják az országot a háború miatt, de ha annak vége lesz, a nemzetközi támogatás mértéke jelentősen csökkenni fog.

„Lényegében egyedül maradunk a problémáinkkal. A támogatás mértéke sokkal alacsonyabb lesz. Ezt is figyelembe kell venni, és most kell megtenni a lehető legnagyobb erőfeszítéseket” – tette hozzá az ukrán miniszterelnök.

„Elvesztettük gazdaságunk és vállalatunk mintegy 30 százalékát. Elvesztettünk mintegy 3,5 millió munkahelyet. A háború első évében elvesztettük az ukrán hazai össztermék (GDP) 29,5 százalékát. Ez azonban kevesebb a vártnál. Az üzleti vállalkozások alkalmazkodtak, és továbbra is alkalmazkodni

fognak. Idén enyhe növekedést várnunk a tavalyi évhez képest” – fejtegette ki Smihal.

Hozzátette: idén 12,8 százalékkal csökkentették az éves szintű inflációt az országban.

Smihal arra kérte a jelenlévő ukrán nagyköveteket és misszióvezetőket, hogy aktívan igyekezzenek Ukrajnára irányítani a világ közvéleményének figyelmét annak érdekében, hogy ne csökkenjen a nemzetközi érdeklődés szintje.

Hangsúlyozta az ukrán diplomaták fontos szerepét, ők ugyanis szavai szerint manapság nagyon sok funkciót látnak el, mert mindennel foglalkozniuk kell: fegyvervásárlással, gyógyszerekkel és humanitárius kérdésekkel is.

„Számomra a diplomáciai front nem kevésbé fontos, mint a katonafiaink és katonalányaink, a harcaink által fenntartott katonai front. Önök pedig a diplomáciai fronton küzdenek” – fogalmazott az ukrán kormányfő a kijevi nagyköveti értekezleten. (MTI)

Szünetel a gázszolgáltatás a Meggyesfalvi negyedben és Székelykakasdon

A Delgaz Grid gázszolgáltató által a marosvásárhelyi Dózsa György utcában végzett gázvezetési munkálatok, pontosabban az új hálózatra való csatlakoztatás miatt augusztus 4-én, pénteken 6-20 óra között szünetel a gázszolgáltatás Marosvásárhelyen a Március 8, a Hegyalja, az Eperfa, a Dél, az Ősz, a Kapa utában, valamint a Dózsa György utca 197. és 231. szám közötti szakaszon. A gázszolgáltató vállalatnak ez a legnagyobb marosvásárhelyi hálózat korszerűsítési beruházása, amely a Promenada Mall és a Mures Mall közötti sza-

kaszt foglalja magába. A munkálat során – amelyet ősszel fejeznek be –, összesen 13,5 km vezeték és 240 csatlakozást cserélnek ki. A beruházás értéke 24 millió lej – közölte Adela Boțan, az E.ON sajtószóvivője. A cég arra kéri a fogyasztókat, hogy a jelzett időpontban zárják el a gázcsapokat, majd a szolgáltatás újraindításakor fél órán át ellenőrizzék a lángot. Ha rendellenességet tapasztalnak, gázszagot éreznek, a 0800.800.928-as vagy a 0265.200.928 telefonszámon értesítsék a diszpécser szolgálatot.

Törölték a Marosvásárhely és Bukarest közötti repülőjáratokat

Négy hónap üzemeltetés után július 26-ától törölték a Marosvásárhely–Bukarest repülőjáratokat, amelyeket az Air Connect légitársaság üzemeltetett. A társaság gazdasági okokra hivatkozva egyoldalúan hozta meg döntését. A járaton nem volt megfelelő számú utas, a jegyeladás nem érte el a légitársaság által elvárt szintet, s így veszteségesen nem vállalta a járat további működtetését. A marosvásárhelyi

Transylvania repülőtér vezetősége nem értett egyet ezzel a döntéssel, hiszen az utasszám növekedésben volt, nem lehet elvárni, hogy egy új célállomásra egy új társaság azonnal profitot termeljen. Sajnos az utasok bizalma is megingott, mert menet közben elég sok járatot töröltek, így nem juthattak el a célállomásra – közölte Peti András, a marosvásárhelyi repülőtér igazgatója.

Közlemény

Az Ecolect Maros Közösség-közötti Fejlesztési Egyesület (ADI Ecolect Mures) versenyvizsgát hirdet egy megüresedett ökológiai tanácsadói állásra.

Jelentkezni és a szükséges dokumentumokat levéldossziében benyújtani augusztus 17-én 12 óráig kell az egyesület Marosvásárhely, Városháza utca 2. szám alatti székhelyén (Park szálloda felőli bejárat, I. emelet, 2-es iroda).

Bővebb tájékoztatás az ADI Ecolect Mures székhelyén (Park szálloda, 2-es számú iroda), a 0365/455-256-os telefonszámon és a www.adiecolectms.ro honlapon. A könyvészetéről is itt kérhető információ.

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyárgyalást hirdet
autókölcsonzó (rent a car) működtetésére.

A pályázatokat augusztus 24-én 10 óráig lehet benyújtani, az ajánlatokat augusztus 24-én 12 órakor bontják fel. Felvilágosítás augusztus 18-án 15 óráig kérhető.

Részletek a www.transylvaniaairport.ro oldalon, telefon: 0265/328-888, 0749-014-465.

MCA Health Care
ORVOSI LABORATÓRIUM

www.health-care.ro Tel/fax: 0365-882747
Marosvásárhely, Tulipán utca 25. szám

TÁJÉKOZTATÓ

Tisztelt páciensek, tájékoztatjuk Önöket, hogy Marosvásárhelyen, a Tulipán utca 25. szám alatt működő MCA Health Care orvosi laboratórium rendelkezik a Maros megyei egészségbiztosítási pénztári alapról származó összeggel augusztusra ártámogatott (ingyenes) orvosi analízisek elvégzésére. Ehhez szükséges küldőpapír a családorvostól/szakorvostól.

Az érdekelteket kérjük, hogy előjegyzés érdekében hívják a 0365-882-747-es telefonszámot hétfőtől péntekig 7-19 óra között.

ETV ERDÉLYI MAGYAR
TELEVÍZÍÓ

NŐSZEMKÖZT

Csatlos Tündével

MINDEN PÉNTEKEN 21 ÓRÁTÓL

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

VÁSÁROLNÉK vagy **BÉRELNÉK** hosszú távra szántóföldet, max. 1 hektárt, Marosvásárhely külterületén vagy a város közvetlen szomszédságában. Ajánlatokat a 0720-999-792-es telefonszámon várok. (sz.-l)

ELADÓ 46 ár belterület Várhegy faluban, 15 euró/m². Tel. 0749-364-271. (20319-l)

ELADÓ 6.600 m² építkezési telek 21 km-re Marosvásárhelytől, parcellatervvel táblázotva, villany, gázvezetékek, nagy vonalú hozzáférés aszfalt főúthoz, gyönyörű helyen. Tel. 0774-081-788. (20334-l)

VÁSÁROLOK mezőgazdasági területet a következő helységekből: Marosszentkirály, Náznánfalva, Csittszentiván, Mezőbergenye, Mezőpanit, Székelyospatak, Harc, Száltelek, Székelyuray, Mezőbánd. Tel. 0744-793-460. (67393-l)

KEMÉNY tűzifa eladó. Tel. 0742-866-258. (20360-l)

LAKÁS

VÁSÁROLOK magánházat Marosvásárhelyen vagy környékén. Azonnali fizetési lehetőség. Tel. 0744-645-348. (20311-l)

SÜRGŐSEN vásárolok tömbházlakást. Azonnali fizetési lehetőség. Tel. 0755-309-832. (20311-l)

ELADÓ 60 m²-es, külön bejáratú, 2 szobás, magasföldszinti tömbházlakás a Braşovului utcában. Tel. 00-36-30-527-4157. (20321-l)

ELADÓ ház a Görbe utca 16. szám alatt: 3 szoba + szuterén + garázs távirányítós ajtóval, van hőközpont, összesen 241 m². Tel. 0744-573-699. (20373)

A CARO COMP KFT.

– Marosvásárhely, Forradalom utca 13. szám –

alkalmaz

INFORMATIKAI ISMERETEKSEL RENDELKEZŐ MÉRNÖKÖT hardver (PC-szerverek, hálózatok) és szoftverszerviz és projekt levezetésére.

Előnyben, aki rendelkezik Microsoft desktop- és szerverismeretekkel, telepítési és karbantartási (Windows desktop, Office, Server standard, Exchange stb.), hálózati alapismeretekkel.

Előnyben a B kategóriás hajtásával rendelkezők.

Információk az office@carocomp.com e-mail-címről vagy a cég székhelyén, a Forradalom utca 13. szám alatt kérhetők, a CV-t is ide lehet elküldeni. (67392-l)

FÜLÖP FERENC magánvállalkozó, 30 éves tapasztalattal, **SÍRKERETEZÉSI MUNKÁLATOKAT VÁLLAL GARANCIÁVAL** mozaikból, gránitból. Más szolgáltatások: sírlefedés, betűvésés, régi sírhelyek felújítása és tisztítása. Tel. 0744-616-250, 0744-249-414. (20338)

KIADÓ Marosvásárhelyen, a Kövesdomb első felében 4 szobás, magasföldszinti, 80 m²-es, bútorozatlan tömbházlakás: 2 fürdő, saját hőközpont, termopán ablakok, pince. Bére: 400 euró. Beköltözhető 2023. szeptember 1-jétől. Tel. 0744-528-158. (20336-l)

VÁLLALUNK bármilyen tetőkészítést és kisebb javítást. Tel. 0758-598-133, István. (20297)

VÁLLALUNK tetőkészítést, tetőjavítást. Tel. 0712-288-635. (20298)

MINDENFÉLE

VÁLLALOK szobafestést, mázolás, lépcsőházfestést, csempe-, padló-csempe-, laminátparkett-lerakást garanciával. Tel. 0746-552-473. (20289-l)

VÁLLALUNK: szobafestést, szigetelést, bármilyen kisebb javítást. Készítünk új háztetőt, virágcserepet lemezből. Tel. 0756-596-889, Berecki Sándor. (20198-l)

IDŐS HÖLGY mellé gondozónőt keresünk a délelőtti órákra. Tel. 0365/428-514. (20295)

RELAX MASSZÁZST vállalok. Tel. 0752-901-597. (20235-l)

GRÁNIT SÍRKERETEK készítése nagyban áron: 2 személyes 8500 lej, 4 személyes 10.500 lej. Az ár tartalmazza a kivitelezést. Tel. 0753-924-431. (20179)

A MORLOX SOLAR SYSTEMS nap-elemes rendszerek forgalmazását és telepítését vállalja előnyös áron. Érdeklődni a 0751-809-661-es telefonszámon. (20223)

VÁLLALUNK: meszelést, szigetelést, tetőkészítést. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0758-619-510. (20331)

VÁLLALOK tetőjavítást, ács munkát, tetőfedést bármilyen cserepes lemezzel, szigetelést, festést. Tel. 0720-345-360. (20305-l)

VÁLLALOK festést, meszelést, szigetelést kátránnyal, cserépforgatást, új tető készítését Lindab lemezzel és bármilyen javítást. Tel. 0740-651-354. (20230)

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (20357-l)

MINDENFÉLE építkezési munkát, udvartakarítást vállalok, törmeléket elszállítok. Tel. 0741-352-972. (20359)

KÚTGYŰRŰKET árulunk, kútásást vállalunk. Tel. 0765-385-595. (20366)

ELHALÁLOZÁS

A gyászoló család mély fájdalommal tudatja, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, testvér, rokon, barát és volt munkatárs, **GYÖRBÍRÓ SÁNDOR** az Elektromaros volt főmérnöke életének 87. évében, 2023. augusztus 1-jén tragikus hirtelenséggel elhunyt. Drága halottunk földi maradványait 2023. augusztus 8-án, kedden délben 12 órakor helyezzük örök nyugalomra a marosvásárhelyi református temetőben. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes! A bánatos gyászoló család. (20370-i)

MEGEMLÉKEZÉS

Fájdalom költözött két éve szívünkbe, Nem múlik el soha, itt marad örökre.

Nem halljuk hangod, nem fogjuk a kezed, Nem élhetünk már soha többé veled.

Itthagytál mindent, amiért küzdöttél, Elvtál tőlünk, akiket nagyon szerettél.

A fájdalomtól most is könnyes a szemünk.

Könnyes szemmel felnézünk az égre, Szeretünk téged most és mindörökre.

Szomorú szívvel emlékezünk augusztus 7-ére, amikor három éve, hogy a szeretett feleség, anya, anyós, nagymama, dédnagymama, a marosvásárhelyi születésű

ISA HAJNAL

szül. Hodos

lelke, mint fehér galamb, csendesen messzire szállt. Könnyes szemünk már sehol sem talál.

Bánatos férje, Győző, gyerekei és azok családja.

Csillag volt, szívből szeretett, S mi úgy szerettük, ahogy csak lehetett. Elment tőlünk, mint a lenyugvó nap, De szívünkben él, és örökké ott marad.

Leled, mint fehér galamb, csendesen messzire szállt, Hiába keresünk, könnyes szemünk már többé nem talál. De tudjuk, hogy a csillagok között a legfényesebb Te vagy. Utat mutatsz, mert szívünkben örökre itt maradsz.

Az életünk csendesen megy tovább, de emléked elkísér egy életen át.

Fájó szívvel emlékezünk a drága édesanyámra,

ISA HAJNALRA

halálának harmadik évfordulóján.

Családja iránti hűségét, szeretetét, gondoskodását és jóságát szívünkben őrizzük.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Csilla és családja. (20355-l)

Kegyelttel és fájó szívvel emlékezünk augusztus 4-én

PAKÓ ISTVÁN

volt férfitodrázra

halálának 10. évfordulóján.

Szép emléked szívünkben él mindörökké.

Pihenésed legyen áldott, békés!

Megemlékeznek az Őt gyászoló szerettei. (20332)

Úgy mentél el tőlünk, hogy búcsút sem mondtál, szeretnénk, ha itt lennél velünk, mert a miénk voltál. Szíve nemes volt, keze dolgoz, élete nehéz volt, álma legyen nyugodt.

Fájó szívvel emlékezünk augusztus 6-án a medvési születésű

VERES FERENCZ

remeteszegi lakosra halálának 12. évfordulóján.

Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

Szerető hozzátartozói: felesége, Ibolya, gyermekei: Ibolya, Csaba, Ildikó, családjukkal együtt, unokái: Róbert, Evelyn, Blanka. (20288)

Álmok, emlékek, szép szavak, ez minden, ami a múltból megmaradt. Őt soha nem felejtem.

Augusztus hatodikán 8 éve, hogy a szerető férj,

DR. MEZEI LÁSZLÓ ANDRÁS

rtg.-főorvos

szíve megszűnt dobogni. Áldott szép emlékét szívembe zártam.

Felesége, Marietta. (20365)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGÖNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK, ÁTLÁTSZÓPONYVA-BEÉPÍTÉS és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok nagy választékban. Tel. 0745-379-638. (67083-l)

TERMOPÁN ablakokat, ajtókat gyártunk és szerelünk német REHAU profilokból. Tel. 0745-379-638. (67083-l)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67049-l)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (20328-l)

NE PAZAROLJA AZ IVÓVIZET!

AQUASERV R.T. felhívja minden fogyasztó figyelmét, hogy a hálózatról származó vizet **CSAKIS** háztartási fogyasztásra használják!

A közüzemi vízhálózatról származó víz **NEM** használható a kert, a gyeptérfák öntözésére, a medencék feltöltésére!

Erről az AQUASERV R.T.-al kötött szerződés is rendelkezik, valamint az ANRSC 88/2007 számú Rendeletének 229. számú paragrafusáról.

A túlzott vízfogyasztás a vízhozam csökkenéséhez vezet, ezért az AQUASERV R.T. egyes területeken már nem tudja megfelelő minőségben biztosítani a vízszolgáltatást.

Az ivóvíz öntözéshez való használata a következőket okozza:

- nyomásingadozások;
- a vízellátás gyakori leállása;
- zavaros víz;
- ütemezett ivóvízellátás.

AQUASERV

FELELŐSSÉGTELJESEN HASZNÁLJA AZ IVÓVIZET!

ROMÁN NYELVI
GALDOK JÁTÉKOSAN

9-11 ÉVES FIÚK ÉS LÁNYOK

ROMÁN
NYELVTÁBOR

AUGUSZTUS 7-11

ÁR: 570 RON

Creativity
inCub.e

INFO:
0770 170 583
www.incube.ro

Spălătorie și detailing auto
Beltrand
autómosó és -kozmetika
- külső-belső tisztítás
- kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.
Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

rádió
Gamma
Marosvásárhely

Marosvásárhely	88.0
Segesvár	104.3
Szászrégen	94.7
Szováta	102.0

médietér